

MTI. Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/K

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. október 13.   bel   c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 130 mtib1001

a falugyűlések, mint közéleti fórumok /1. rész/

1983. október 13. - a falugyűlések és a városkörzeti tanácskozások megkülönböztetett helyet foglalnak el a helyi közéletben: a lakosság növekvő részvétele azt is jelzi, hogy mind többen kívánnak szerepet vállalni a döntések előkészítésében és a végrehajtás társadalmi ellenőrzésében - mondotta inzsel ottó, a hazafias népfront országos tanaácsának osztályvezetője, aki a közeljövőben ismét megtartandó közéleti fórumok jelentőségéről és az eddigi tapasztalatokról nyilatkozott az mti munkatársának.

elmondta: a tanácstörvény annak idején csupán azt szorgalmazta, hogy a falugyűléseken tárgyalják meg a település népképviselői - közigazgatási szerveinek beszámolóját, s az állampolgárok ismerjék meg a soron következő feladatokat. mivel a fórumnak nem volt döntési joga, legfeljebb jóváhagyhatta a beterjesztett dokumentumokat, népszerűsége nem érte el a kívánt színvonalat. a gondok erőteljesebben ott jelentkeztek, ahol a szervezők és az előadók lebecsülték a tanácskozás jelentőségét, nem ismerték fel a demokrácia kiterjesztésének lehetőségét, nem ragadták meg az alkalmat a széles körű eszmecserére. vita bontakozott ki akörül is, miként előzhető meg, hogy a falugyűlés egyéni sérelmek gyűjtőhelye, mintegy panaszfelvételi irodája legyen.

a kérdésekre az idő adott választ - mondotta arra utalva, hogy a hetvenes évek közepétől megváltoztak gazdálkodási körülményeink. a tanácsoknak mind kevesebb összeg állt rendelkezésükre fejlesztési

elképzeléseik megvalósítására. a feladatok megoldása azonban mindinkább sürgetővé vált. az állampolgárok tevőleges támogatása nélkül nem lehetett előbbre lépni. közben a települések vezetői is elsajátították a demokratikus jogok és köteleességek gyakorlásának tudnivalóit, rájöttek az ebben rejlő kölcsönös előnyökre. ennek jegyében került e tanácskozások középpontjába a településpolitikai, s a lakosság vállalta a partneri kapcsolatok elmélyítését, a közterhek fokozottabb viselését. a helyi fejlesztések valóra váltásában, az elképzelések véglegesítésében így juthatott döntéshozatali joghoz a falugyűlés, illetve a későbbiekben a városkörzeti tanácskozás.

a feladatok megsokasodásával, összetettebbé válásával a falugyűléseken és a városkörzeti fórumokon mind több szó esik egyéb, a lakosokat közelről érintő kérdésekről is. /folyt. köv./

gi/mi/kö bc hgy
00.10 131083 2381

--

sb0002 4 130 mtib1002

a falugyűlések, mint közéleti fórumok /2. rész/

főként az alapellátás váltakozó színvonalát tették s teszik górcső alá, keresve az ingadozás okait. a kiegyensúlyozott ellátást már csak azért is fontosnak ítélték, mivel a falvak népességmegtartó ereje nem utolsósorban az infrastruktúra fejlettségétől függ. sokan fejezték ki elégedettségüket annak kapcsán, hogy a helyi tanácsok önállóságának fokozásáért egyre többen emelnek szót. a növekvő felelősségtudat bizonyítéka az is, hogy a települések rendjét, tisztaságát szinte mindannyian szívügyüknek tekintették. ezért is érhetett el sikert a hasznos hulladékok begyűjtésére indított társadalmi munkaakció, amelynek megvan az az előnye is, hogy a méh-től kapott pénzt a helyi tanácsok - a lakosság véleményének kikérésével - használhatják fel.

a fórumokon felemlítették azt is, hogy a falvakban a közüzemi tarifák indokolatlanul magasak, lényegesen többet kell fizetni az itt élőknek ugyanazért a szolgáltatásért, mint a városiaknak.

- a falugyűlések és a városkörzeti tanácskozások hozzájárulhatnak a helyi közélet fellendítéséhez, ahhoz, hogy mind többen kapjanak kedvet demokratikus jogaik gyakorlásához, s váljanak a helyi tervek, koncepciók kialakításának érdemi formálói - mondotta végezetül a hazafias népfront osztályvezetője. /mti/

gi/mi/kö bc hgy
00.10 131083 1332

--

sb0003 4 130 mtib1003

miniszteri válasz a képviselőnek: növekvő önállóság a gyáregységeknek

1983. október 13. - az országgyűlés legutóbbi ülészakán ujjvári sándor, a zala megyei tanács elnöke, országgyűlési képviselő javasolta: az illetékesek vizsgálják meg annak lehetőségét, hogy meggyorsuljon a megyében működő gyáregységek gazdasági önállóságának növekedése. a javaslatra méhes lajos ipari miniszter válaszolt a képviselőnek. válaszában megállapítja: egyetért a gyáregységek önállóságának növelésével, s egyben tájékoztatja a képviselőt a már megtett és tervezett intézkedésekről, lehetőségekről. eszerint az ipari minisztérium szorgalmazza a kisebb termelőegységek önállóságának érdemi fokozását, a külső gazdasági feltételeket közvetítő, a tartalékok feltárására, az eredmények növelésére közvetlenül ösztönző érdekeltségi rendszer kiépítésének szükségességét.

ami a megyét érintő konkrét szervezetfejlesztéseket illeti a miniszteri válasz kitért arra, hogy vizsgálják a caola kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat zalaegerszegi gyáregységének a nagyobb önállóságot nyújtó szervezeti lehetőségeket, így a leányvállalati formában történő működtetés feltételeit. a mezőgéptrösztnél is áttekintik az irányítási forma hatékonyságát, a vállalatok, illetve azok gyárainak, gyáregységeinek nagyobb önállóságát célzó szervezeti lehetőségeket. elkészült az április 4. gépipari művek nagykanizsai gépgyárának önállósulására vonatkozó előterjesztés is. a döntéshez szükséges vizsgálatok és egyeztetések azonban még nem zárultak le.

méhes lajos válaszolt a zalai képviselő további, a nagylengyeli olajmezőn a másod-harmadlagos termelés megvalósításának lehetőségével kapcsolatos kérdésére is. válaszában utalt arra, hogy a nagylengyeli olajmezőn a termelés első szakasza lényegében befejeződött. a jelentős mennyiségű készlet további hányadának felszínre hozása érdekében már az 1960-as években megkezdődtek a laboratóriumi, majd a kisüzemi kísérletek. 1979-ben kezdődtek el termelési kísérletek földgáz-, 1980-ban pedig széndioxidgáz besajtolással a mező egy-egy területén, ezek a kísérletek sikeresnek bizonyultak.

a gázbesajtolással történő művelés kedvező eredményei alapján elkészült a mező másodlagos művelési koncepciója, s az országos kőolaj- és gázipari tröszt megkezdte a módszer bevezetésének előkészítő munkáit, a termeléshez szükséges kutak javítását, a beruházás első ütemének tervezését. /mti/

tóa/kné/s ká hgy

00.11 131083 2439

--

sb0004 4 150 mtib1004

korszerűsödő ékszijgyártás - javuló minőség

1983. október 13. - a hagyományosnál nagyobb élettartamu, jobb minőségű ékszijakat készítenek a mezőgazdasági gépekhez, teherautókhoz, autóbuszokhoz a taurus gumigyár budapesti gyáregységében. módosították a gyártási eljáráson; a viszkóz kordszálak helyett poliészter korddal erősítik az ékszijat. a poliészter szál előnyös tulajdonságai révén egyes típusok a korábbiakhoz képest kétszerannyi ideig, mások pedig még ennél is jóval tovább használhatók. az új technológiának része az a kezelés is, melytől az ékszijak mérettartóak lesznek, nem nyulnak. a mezőgazdasági gépeknél használatos erőtávíteli ékszijak csaknem 80 százaléka, a járműiparban alkalmazott típusoknak pedig csaknem az egyharmada már ilyen korszerű termék.

a vállalatnál évente 1 millió 800 ezer darab ékszij készül, ami az igényeknek még a felét sem elégíti ki. a kínálat jelentősebb bővítésére az ékszijak sokféle változata miatt nincs lehetőségük. a minőség javulásával azonban várhatóan csökken a kereslet, a hosszabb élettartamu ékszijakból kevesebb is elég. ezért a fejlesztéseket a jövőben is ebben az irányban folytatják. elsősorban a mezőgazdaság részére még hagyományos anyagokból gyártott ékszijakat kívánják korszerűbbekkel felváltani. rövidesen a hosszabb ékszijak és a legújabbban alkalmazott, ugynevezett többpályás ékszijak kísérleti gyártását is megkezdik az új összetételű anyag felhasználásával.

a termékek minőségének javításán kívül a gyártást is korszerűsítik. technológiájuk részbeni felújítására licencet vásároltak az ndk-ból. ezzel is egyenletesen jó minőségű, az eddigiéknél nagyobb méretpontosságú termékeket állíthatnak majd elő. az ndk-beli partnervállalat ehhez néhány kiegészítő berendezést szállít, a többinek pedig a rajzát adja át, ami alapján ezeket a taurus gépgyárában készítik el. a tervek szerint a jövő év második felében kezd meg a munkát az ndk licenc alapján a kísérleti gépcsoport, amely a termelékenységét is növeli. /mti/

be/pá/er sl hgy
00.12 131083 2022

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

radiátor-vásárlás előjegyzéssel

1983. október 13. - a balassagyarmati fémipari vállalat osztrák licenc alapján az idén 140 ezer alumíniumradiátort gyárt, az igény azonban ennek többszöröse. annál is inkább, mert a kereskedelem másfajta radiátorokból sem tudja kielégíteni az igényeket. az alumíniumradiátorok beszerzését az is nehezíti, hogy - mivel igen sokfajta igényt elégítenek ki - nagyon széles méret- és színválasztékban, felületkezeléssel gyártják. ezeknek teljes választékát nem tudják az üzletekben tartani.

az alumíniumipari kereskedelmi vállalat bevezette - elsőként október 1-től budapesten a kereszturi uti könnyűfém áruházban - az előjegyzéses vásárlást, hogy a boltba már a vásárlók igényeinek megfelelő választék kerüljön. megrendelésekor megmondják a vevőnek, mikor számíthat a szállítmányra, s garanciát vállalnak a kívánt szín- és méretválasztékra is. e hónap végéig az aluker öt vidéki - győri, zalaegerszegi, miskolci, debreceni és szabadbattyáni - iparcikk kereskedelmi vállalattal közös üzletében is bevezetik az előjegyzéses rendszert. a vásárlóktól megrendelést azonban csak addig fogadnak el, amíg a gyár a szállítást mintegy hat hónapon belül garantálni tudja. január 1-től a vállalat valamennyi saját és közös üzletében megszüntetik az ugynevezett nyílt árusítást. addig ugyanis a raktáron lévő készletekből előjegyzés nélkül is lehet vásárolni, de nem biztosított a megfelelő választék.

az előjegyzéses rendszer nem jelenti azt, hogy több lesz az alumíniumradiátor, mert a licenc alapján gyártott fűtőtestek gyártókapacitását exportfejlesztési hitelből hozták létre. ez arra kötelezi a vállalatot, hogy termékeinek jelentős hányadát exportálja. az idei 140 ezer négyzetméternyi termelést ugyan jövőre 200 ezer négyzetméterre növelik, a kapacitás további növelésére azonban már nincsen mód, bár a vállalat szakemberei szerint az alumíniumradiátorokból évi 500-600 ezer négyzetméternyi is el tudnának adni a hazai piacon. igaz, a radiátorhiányt az alumínium fűtőtestek akkor sem tudnák megszüntetni, mert a hazai szükségletnek csak igen kis részét, mintegy 10 százalékát állítja elő a balassagyarmati gyár, s a meglehetősen drága - bár luxus igényeket is kielégítő-terék mindössze választékbővítést szolgál. /mti/

mg/pá/er sl hgy
6
00.12 131083 2287

-.-

sb0006 4 130 mtib1006

közlekedési helyzetkép csepelen és a xii. kerületben /1. rész/

1983. október 13. - a fővárosi kerületek tanácstagi beszámolóján gyakori téma az egyes városrészek közlekedési helyzete: e fórumokon többségében az utóbuszjáratok sűrítését, esetenként az utvonalak megváltoztatását kérik a helybeliek. a lakosság tájékoztatására - a bkv képviselőinek részvételével - a napokban csepelen közlekedési fórumot szerveztek, s a xii. kerületi tanács testületi ülésen tekintette át a hegyvidék közlekedésének helyzetét.

a csepeli városrész képe néhány év alatt sokat változott. ma 84 ezren élnek a kerületben, nőtt a gépjárműforgalom, s a tömegközlekedésben résztvevők száma is emelkedett. harminchárom kilométernyi utvonalon 104 autóbusz szállítja az utazókat, a 14 járat olykor mégis kevésnek tűnik - említették a fórumon. többen felvetették, hogy a kalamár józsef uti csatornaépítés miatt ideiglenesen forgalomba állított 52-es autóbuszjárat a szakasz helyreállítása után is közlekedhetne. kívánatos lenne a 79-es autóbusz vonalának meghosszabbítása a tanácsház térig - mondták mások. a városrészben közlekedő öt hév-szerelvény pályájának biztonságosságát sokan megkérdőjelezték. ezzel kapcsolatban az illetékesek elmondották: már vannak változást tükröző jelek, több gyalogosátkelőhelyet megszüntettek, a megmaradókat kiemelt szegéllyel látták el. a két pályatest közé még az idén kerítést emelnek. a jövő nyárra korszerűbb automata jelzőberendezéseket szerelnek fel a hév-megállóknak.

a közuti változásokkal kapcsolatban elhangzott: a tanácsház tér és a kossuth lajos utca kereszteződésében jelzőlámpákkal szabályozott csomópontot alakítanak ki. új parkolóhelyek épülnek a kossuth lajos utca páratlan oldalán, a megnyíló üzletközpont környékén, s a csepeli stadionnál. az erdősor utcai lakótelepen élők október végétől célforgalomban behajthatnak a telepre, de parkolni továbbra is csak a lakótelep szélén lehet. az illetékesek foglalkoznak a királyerdei éjszakai buszjárat megindításával is: amíg nincs döntés, a szolgálati járatok szállítják az utasokat.

a xii. kerületi tanács ülésén a moszkva tér korszerűsítése volt a központi téma. miként elmondották: a metroépítés idején - főként pénzügyi okok miatt - csak apróbb forgalomtechnikai módosításokat végeztek, s ennek következményei érződnek ma. közép-buda legjelentősebb forgalmi csomópontján rendszeresek a torlódások; a reggeli és a délutáni órákban csak lépésben haladhatnak a gépjárművek. a jelenlegi állapot megoldására a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága tervpályázatot kíván kiírni.

/folyt. köv./ er
00.13 131083 2597

-.-

sb0007 4 130 mtib1007

közlekedési helyzetkép /2. rész/

a. kerületben a lakosság kérésére a hegyalja uton a németvölgyi ut, a sion lépcső kereszteződésében, valamint az orbán térnél jelzőlámpákat szereltek fel az átkelés biztonságosabbá tételére. a xii. kerületben öt villamos és 19 autóbuszjárat közlekedik, mintegy hatvan kilométernyi utvonalon. az 56-os villamos pályájának felújítása a befejezéséhez közeledik. várhatóan az év végén már ezen a vonalon is a csehszlovákiában készült korszerű villamosok közlekednek. /mti/
ri/ka/er bc hgy
00.14 131083 0531

-.-

sb0008 4 160 mtib1008

nyári egyetemek 1984-ben /1.rész/

1983. október 13. - jövőre az ideinél kettővel több - összesen 24 nyári és egy téli - egyetemet szervez a tudományos ismeretterjesztő társulat. új kurzust indítanak 1984 nyarán veszprémben: a foglalkozásokon, a tanulmányi kirándulások alkalmával a közigazgatás társadalompolitikai vonatkozású aktuális kérdéseiről, illetve a szociálpolitikai eredményekről, feladatokról, fejlesztési elképzelésekről kapnak tájékoztatást az érdeklődők. ugyancsak új az élet és technika című műszaki nyári egyetem budapesten, amelyen a termálvizek mezőgazdasági és idegenforgalmi hasznosításának műszaki feladatairól, tapasztalatairól lesz szó. készthely ad otthont a nyári szezont megelőzően - januárban - megrendezendő vadászati egyetemnek. ezen az új előadássorozaton a hazai erdő- és vadgazdálkodás eredményeivel és gondjaival ismerkedhetnek meg a hallgatók.

másodizben rendezik meg jövőre agárdon a testkultura nyári egyetemet, amelyen mód nyílik számos népszerű testedzési forma - például az uszás, az evezés, a lovaglás, a vitorlázás - gyakorlására is. az előadók - a los angeles-i olimpiai játékokra való tekintettel - kiemelten foglalkoznak az olimpiai mozgalom történetével, s elemzik a testkulturának az egészségre és a személyiségre gyakorolt hatását is. a kecskeméti óvodapedagógiai nyári egyetemen a vezetéselmélet és az irányítás kérdéseit vitatják meg a résztvevők, s tájékoztatást kapnak a 3-6 évesekkel foglalkozó gyermekintézmények gazdasági munkájáról is, a vállalkozásokkal kapcsolatos előadások hangzanak el a miskolci nyári egyetemen, amelynek programjában szó lesz az innovációról is, az eszperantó nyelvoktatás modern

formáival, eszközeivel, a mozgalom legújabb eredményeivel, a mesterséges nyelv térhódításával ismerkedhetnek meg az érdeklődők gyulán, s az ifjuság és a béke kapcsolatát a haladás, a művészet és az emberi értékek oldaláról bemutató előadásokat hallhatnak salgótarjánban.

a soproni nyári egyetem foglalkozásain a természet- és a környezetvédelem kérdéseit boncolgató előadók szót ejtenek a magyarországi bioszféra-rezervátumokról is. a népi kismesterségek - például a hímzés, a fafaragás, a bőrkikészítés - szakmai titkaiba pillanthatnak be a résztvevők a zalaegerszegi népművészeti tanfolyamon, s a vezetői szerepfelfogásról, az üzemi demokráciáról, a szervezés és az ösztönzés kérdéseiről tájékozódhatnak a győri üzemszociológiai nyári egyetemen. /folyt.köv./

na/mi/s -
00.14 131083 2458

-.-

sb0009 4 160 mtib1009

nyári egyetemek 1984-ben /2.rész/

közép-európa legnagyobb édesvizi tavának - a balatonnak - és környékének kialakulásáról, földtörténetéről, élővilágáról veszprémben, magyarországi múltjáról, mai viszonyairól, s fejlődésének nemzetközi összefüggéseiről pedig nyíregyházán szerezhettek hasznos ismereteket a tudományos turizmus kedvelői. a szegedi pedagógiai nyári egyetem tartalmi és módszertani szempontból vizsgálja az iskola és a valóság kapcsolatát, megvilágítva azt a kedvező pedagógus-tanuló viszonyt, amely lehetővé teszi az ugynevezett kényes kérdések megvitatását is. a személyi számítógépek újabb alkalmazási területeiről székesfehérváron, a kodály-módszert alkalmazó zenei nevelésről, ezen belül a gyermekek zenei írás-olvasás készségének fejlesztéséről esztergomban hallhatnak előadásokat az érdeklődők. a világgazdaságba integrálódás lehetőségeit ismerteti a budapesti közgazdasági kurzus, s a magyar népköztársaság kül- és belpolitikájának időszerű kérdéseiről, a békemozgalom aktuális teendőiről tájékoztat a pécsi népek barátságai egyetem.

a megnövekedett szabadidő ésszerű felhasználásáról, a munkahelyi, a lakótelepi és a falusi közművelődési lehetőségekről a szegedi, a történeti városrészek műemlékeinek helyreállításáról pedig az egri nyári egyetemen lesz szó. a talaj termékenységének fokozásával foglalkoznak a szakemberek keszthelyen, szarvason pedig a termőföld megővésének meliorációs megoldásait tárgyalják előadók.

szombathelyen az urbanizáció közép-európai problémáival - például a városok rohamos avulásával kapcsolatos gondokkal -, az egri filmművészeti nyári egyetemen bacsó péter alkotói utjával ismerkedhetnek meg az érdeklődők. a tit legrégebbi nyári egyeteme - a debreceni - 1984-ben is elsősorban azokat várja, akik magyar nyelvet óhajtanak tanulni, s az előadásokon, a vitákon, a kerekasztal-beszélgetéseken a mai magyar gazdasági, társadalmi életéről és kulturájáról kívánnak tájékozódni. /mti/

na/mi/s bc hgy

00.15 131083 1966

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

virágok kerestetnek közterek, utcák díszítésére

1983. október 13. - a kertészeti egyesülés, amely a hazai városi kertészetek összefogó szerve, érdekes megbízást adott a gyümölcs- és dísznövénytermesztési fejlesztő vállalatnak; a köztereken és az utcákon lévő, kőedényekben tenyésző virágegyütteseket kell a szakembereknek felülvizsgálniuk és szakszerű javaslatot adni arra, milyen fajokkal, illetve azok kombinációjával lehetne feloldani a jelenlegi szürkeséget, egyhangúságot, kedélytelenséget.

a vállalat szakemberei kiterjedt vizsgálatokat végeztek és arra a megállapításra jutottak: a kertészeknek valóban sok tennivalójuk lesz, hiszen a jelenleg alkalmazott virgádisztés meglehetősen egyhangú, a városokra jellemző szürke szín egyhangúságát alig-alig oldja fel. a kőedényekben lévő virágok színhatásukban unalmasak, szinte észrevétlenül olvadnak be az amugyis egyhangú környezetbe, nem oldják fel az épületek, s az azokat körülvevő részek sivárságát. a nagyvárosok központjaiban lenne különösen jó lehetőség arra, hogy a kőedényekben elhelyezett virágokkal hangulatosabbá tegyék a környezetet.

a vállalat szakemberei kiültetésre egy nyári virágokat javasolnak, mégpedig igen változatos színösszetételekben. vizsgálták a virágok formáját is; melyek mutatnának legjobban a kőtartókban. érdekes megállapításuk: azok a virágok is használhatók erre a célra, amelyek nagy felületen, például egy liget utjai mentén kevésbé mutatnak. ugyanakkor egész sor új növényt is javasolnak a kiültetésre. a vállalat nagytétényi központja előtt már láthatók az új virágegyüttesek, s itt tartják a városi kertészetek rendszeres

tapasztalatcseréjét is. a kutatók utmutatásával a következőkben - most már csak a jövő tavasszal lehet erről szó - tíz városban helyezik majd el a változatos színösszetételű virágdiszítést. arra számítanak, hogy a lakosság is szívesen fogadja az új megoldásokat - a valóban hangulatos virágegyütteseket, kombinációkat. /mti/
jf/fe/gw hgy

00.16 131083 1981

--

sb0011 4 150 mtib1011 /közönségszolggalat/

új gyógykozmetikum, a reuma zselé

1983. október 13. - az őszi nedves időben gyakrabban előjönnek a kínzó reumatikus bántalmak, amelyekre most új gyógykozmetikummal kínálnak enyhülést a gyógynövény szaküzletek.

a herbária az őszi bnv-n mutatta be, s most hozta forgalomba a természetes anyagokból, gyógynövényekből készült reuma elleni zselét, amely a klinikai vizsgálatok szerint megszünteti vagy csökkenti az erős fájdalmakat. a tapasztalatok alapján a zselé kuraszerű, 2-6 hetes alkalmazását ajánlják. a használati utasítás szerint a fájó testrésze vékonyan kell felkenni és legalább 20 percig rajta hagyni a készítményt; a kezelés szükség szerint többször megismételhető.

a reuma zselé 100 grammos műanyagtégelyben kerül forgalomba kizárólag a gyógynövény-szaküzletekben, - a herbária boltok utánvétellel is szállítanak - ára 31 forint. /mti/

kf/kf/s bam hgy

00.16 131083 0891

--

sb0012 4 150 mtib1012

sztereo autórádió, tv-teletext-hez

1983. október 13. - gyártószalagra került a videoton elektronikai vállalat új, az őszi bnv-n nagy sikert aratott terméke, a sztereo-magnetofonos autórádió. a kisméretű, kitűnő műszaki tulajdonságú készülék rövid-, közép- és urh-sávok vételére alkalmas. a készüléknek egyelőre a nullszériáját készítik, de egy-két héten belül megkezdik a sorozatgyártást is; ez év végéig ötezer darabot szállít az új autórádiókból az üzletkebe a székesfehérvári vállalat. hamarosan hozzálátnak egy televízió-ujdonság, az adó által sugárzott szöveges információ - a teletext - vételére is alkalmas távirányítós színes készülék gyártásához. a ts 4325 sp txt jelű modul-rendszerű televízió tizenhat állomásra programozható be folyamatos hangolással. a készülék modul-rendszerű, energiatakarékos és hosszú élettartamu. december végéig háromezer darabot szállítanak belőle az üzletkebe. /mti/

dáv/fné/s az hgy

00.17 131083 0943

--

sb0013 4 150 mtib1014

vizsgálják a mikroprocesszoros szőlőprés

1983. október 13. - a kiskunhalasi állami gazdaság és a soltvadkerti jóreménység szakszövetkezet pincegazdaságában megkezdte a próbaüzemet az első két hazai mikroprocesszoros vezérlésű szőlőprés, amelyet a jászberényi aprítógépgyár fejlesztett ki. a prés egy tízórás műszakban félezer mázsa szőlő levét sajtolja ki automatikusan. kézi vezérlésre csupán kosarának a megtöltéséig van szükség. a szabadalmazott - és az idei agromasexpon vásárdíjat nyert - szőlőprést kooperációban gyártják, a mechanikai mérőműszerek gyarával és a helyi műszeripari szövetkezettel. a berendezéshez import alkatrésze nincs szükség, gyártása gazdaságos. /mti/

end/kné/s az hgy

00.17 131083 0715

--

sb0014 4 150 mtib1015 /közönségszolgálat/

egymillió gyümölcsfaoltvány

1983. október 13. - somogy legnagyobb gyümölcsfacsemetét előállító üzemében, a siófoki állami gazdaság alsótekeresi faiskolájában megkezdődött az oltványok „kitermelése”, a gazdaság az őszi hónapokban egymillió darab jó minőségű cseresznye, meggy, szilva, őszi és kajszibarack, alma, körte, mandula, valamint bogycs - ribizli, málna - csemetét szed ki, s gondosan válogatva, osztályozva továbbítja dunántuloni lévő árudáiba, lerakataiba.

a több mint százötven fajta csonthéjas, valamint alma- és körte oltványok között számos új fajtát is találhatunk a kiskert-tulajdonosok. almából például újdonság a gloster, a jonagold, a jonee, a paula red fajta. meggyből a kelleris 16-os, a fanal, a kántor jánosi, szilvából a lucfre, a prezident fajtákkal gazdagodott a választék.

a gazdaság dunántuli árudáiban - az alsótekeresi központban, velencén, balatonfüreden, győrben, komáromban - már a hét végén kaphatók a gyümölcsfaoltványok, míg a lerakatokban a jövő héten nyitnak. naponta reggel héttől délután négy óráig, vasárnap délig várják a vásárlókat.

a faiskola szomszédságában lévő rózsakertben is szorgos munka folyik. mintegy száz fajta rózsatövet szednek ki, s ennek jelentős hányadát - negyedmilliót - exportálják - főként nyugati országokba.
/mti/

káp/hmé/s az hgy

00.18 131083 1331

-.-

sb0015 4 150 mtib1013

barkasból lakóautó

1983. október 13 - megnyerte a vásárlók tetszését a győri 15.számú autójavító vállalat új terméke, a lakóautó. a kereslet nagyobb volt iránta, mint amire számítottak, ezért a tervezettnél több, összesen 25 barkas-kocsit alakítottak át mozgó kisházzá az idén. üléseit kiszerezték, s belső terében lakószobát, illetve kis konyhát rendeztek be. a kerekeken guruló week-end ház hét személynek biztosít éjszakai szállást: kanapészerű, összecsukható fekvőhelyein hárman, a kocsik oldalához illeszthető speciális sátorban négyen férnek el.

a konyhában propán-bután gázrezsó, kis munkaasztal van; a mosogatóba ügyes megoldással, levegőnyomással juttatják a víztartályból a vizet. a konstrukcióhoz egy másik tartály is tartozik. abban tárolható a szennyvíz. a kocsik oldalfalaira szekrényeket helyeztek fel az edények és a ruhanemük számára. a lakóteret elektromos árammal is ellátták, padozatát graboplast kárpittal burkolták. /mti/

mzs/s az hgy

00.19 131083 0979

-.-

sb0016 4 160 mtib1016 /közönségszolgálat/

ujszerü gödöllői kiállítások

1983. október 13. - az év végéig két ujszerü kiállítást rendeznek gödöllőn a művelődési központban. a korábban a használatra alkalmatlan háztartási és használati eszközökből, „lehetetlen tárgyaink”, címmel megrendezett bemutató, majd a hétköznapi apróbb-nagyobb ujitásokat felsorakoztató ötletbörze után ünnepi dekorációkból lesz kiállítás a város művelődési intézményében. a szakemberek felhívására a gödöllőiek a társadalmi és a politikai ünnepek hangulatát emelő dekorációik tervét küldték be. a zsüri a mintegy száz munka közül választja ki a kiállításra szánt legjobbakat, melyeket díjaznak, s a későbbi ünnepek alkalmával meg is valósítanak.

a városbeliek és a környéken élők segítségével rendezik meg decemberben a gödöllő melléki - a többi között a galgamenti - falvak fotótörténeti kiállítását. széles körű gyűjtőmunka eredményeként jött össze a gazdag kollekció régi szokásokról, évszázados népi hagyományokról, ünnepekről, a paraszti munka hajdani epizódjairól. a szakemberek már megkezdték a decemberben sorra kerülő kiállításra eddig beérkezett anyag rendszerezését. /mti/
vir/tr/er az hgy
08.32 131083 1171

--

sb0017 4 180 mtib1017

somogyi kenyérújdonságok

1983. október 13. - a somogy megyei sütőipari vállalat kaposvári gyárában három új kenyérfajtát állítottak elő, s mutattak be a kereskedőknek. az egyik újdonság a zsiradékot is tartalmazó somogyi kenyér, amely tovább eltartható, mint az eddigiek. másik termékük diabetikus jellegű - buzakorpával készült, a harmadik buzacsírás, fehérjét és több vitamint is tartalmaz. a héten már meg is jelentek a kaposvári boltokban az új kenyerek, s hamarosan eljutnak a megye más településeire is. /mti/

káp/hné/er az hgy
08.33 131083 0548

--

sb0018 4 150 mtib1018

konténer rakodótér

1983. október 13. - vasuti konténerek rakodására alkalmas pályaudvar építését kezdték meg szombathelyen. a jelenlegi teherpályaudvarhoz csatlakozó új rakodótér mintegy ötvenmillió forintba kerül. jelenleg betonburkolatát építik, melyre három vágány vezet majd. ezek elkészültével felszerelik a rakodódarut is, s ezzel megoldódik a szombathelyi vasuti csomóponton a rakodási, tárolási gond, a tervek szerint a jövő évben már az új helyen fogadják a konténereket szállító vagonokat. /mti/
lér/er az hgy
08.33 131083 0535

--

sb0019 4 150 mtib1019

bükki fa exportra

1983. október 13. - a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság miskolci fűrészüzeméből a héten új terméket - gőzölt akácból készített parkettafát - szállítottak exportra. az áru, amelynek előállítására dolgozták ki a technológiát, mahagóni színű, s butorléceknek is megfelel. az új termékkel együtt megközelíti a háromezer tonnát az idén exportra gyártott fűrészárúik mennyisége. az üzem öt országba szállít a bükk-hegységben kitermelt lombos fából, így tölgyből, bükkből előállított fűrészárút. /mti/
kör/tné/er az hgy
08.34 131083 0552

--

sb0020 4 150 mtib1020

energiatakarékosság a borsodi tsz-ekben

1983. október 13. - borsod termelőszövetkezeteinek többsége alkalmaz eredményes megoldásokat az energiafelhasználás, elsősorban a benzin- és gázolaj-fogyasztás csökkentésére a megyei tsz-szövetség segítségével. erre mutat, hogy az utóbbi esztendőben jelentősen sikerült csökkenteni az egy hektárnyi terület művelésére fordított üzemanyagot, s különösen számottevő - négy százalékot meghaladó - a benzin-és gázolaj-felhasználás abban az ötvennyolc termelőszövetkezetben, ahol igényelték és igénylik a szövetség által létrehozott diagnosztikai csoport munkáját, s folyamatosan mérik a motorok fogyasztását.

országosan is kiemelkedő a megtakarítás azokban a szövetkezetekben, amelyek éltek az energiaracionalizálási program nyújtotta hitellehetőségekkel; a kölcsönökkel öt borsodi termelőszövetkezet több mint tizenötmillió forint értékű beruházási programot valósított meg. a földgáz, a szén, a fa hasznosításával - s ahol az indokolt és gazdaságos volt a villamosenergia-fogyasztás, mérsékelt növelésével - sikerült elérni, hogy egy év leforgása alatt a termelőszövetkezetekben tíz százalékkal kevesebb gázolajat használnak fel, mint a megelőző években. valamennyi intézkedés együttes eredménye pedig - megyei átlagban - husz százalékos gázolajmegtakarítás, jóllehet tizenöt gazdaságban még hátra van a takarékos energiagazdálkodás megtervezése. a tsz-szövetsége most úgy határozott, hogy megkülönböztetett figyelmet fordít e termelőszövetkezetek energiaracionalizálásának segítésére. /mti/

bas/tné/er az hgy
08.41 131083 1568

--

sb0021 4 150 mtib1021

zsófi butor székesfehérvárról

1983. október 13. - ujdonság, a zsófi márkanévű ifjúsági szobabutor gyártásához kezdett a székesfehérvári butoripari vállalat. a tetszetős, színes elemekből - polcokból, szekrényekből, íróasztalból, fekvőhelyből - álló berendezést, a diákkorúak szobájának berendezésére szánják. az idén száz zsófi szobát gyártanak, jövőre négyszáz-ötszáz készül el. /mti/

dáv/fné/er az hgy
08.45 131083 0418

--

sb0022 4 150 mtib1022

társadalmi összefogással bővült az iskola

1983. október 13. - új épületszárnyal bővült karcagon a kiskulcsosi általános iskola, mégpedig a város üzemének, intézményeinek összefogásával. a nagykunsági település, város-része, az utóbbi időben a lakásépítések révén dinamikus fejlődésnek indult, miáltal számottevően nőtt a diákok létszáma is. a tantermekben tapasztalható zsúfoltság csökkentésére a városi kiesz-bizottság társadalmi akciót hirdetett meg az iskola bővítésére. üzemek, szövetkezetek, szocialista brigádok és uttorócsapatok fogtak össze: az építőanyagok árát kommunista műszakok béréből teremítették elő, a kivitelezést pedig a helyi magyar-bolgár barátság és május 1. tsz, a szim karcagi gyárának, valamint a kiosk városi szervezetének építő- és szakipari brigádjai végezték társadalmi munkában. az akció eredményeként - öt hónap alatt - három új tanterem készült el; a munkák értéke meghaladja a kétmillió forintot. az új épületszárny elkészültével egy-egy tanteremben átlagosan huszonötre csökkent az osztálylétszám, és az eddigi tizenhat helyett már csak három osztály tanulói járnak váltakozó időben iskolába. /mti/

laz/kné/er az hgy
08.55 131083 1166

--

sb0023 4 130 mtib1023

dr. várkonyi péter szófiába utazott

1983. október 13. - dr. várkonyi péter külügyminiszter csütörtökön elutazott szófiába, ahol részt vesz a varsói szerződés tagállamai külügyminiszteri bizottságának ülésén. elutazásakor a ferihegyi repülőtéren jelen volt boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

fr/pá/er pr
08.56 131083 0348

--

sb0024 4 130 mtib1024

kárpati ferenc hazaérkezett Lengyelországból

1983. október 13. - hazaérkezett Lengyelországból az a katonai küldöttség, amely kárpati ferenc altábornagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke, miniszterhelyettes vezetésével részt vett a lengyel néphadsereg megalakulásának 40. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. kárpati ferencet fogadta wojciech jaruzelski hadseregtábornok, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára. /mti/

ka/er pr
08.57 131083 0490

--

sb0025 4 130 mtib1030

közlemény hajójáratról

1983. október 13. - a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy a budapestről esztergomba 7.30 órakor induló hajójárata 1983. október 17-től csak szombaton és vasárnap közlekedik. a járat ettől az időponttól az alábbi állomásokat érinti:

budapesti vigadó-tér, ujbpest-megyer, nagymaros, visegrad, dömös, zebegény, esztergom. /mti/

ka/mz ag

09.34 131083 0385

--

sb0026 4 150 mtib1033

a borsod megyei neb ülése - szerződéses üzletek

1983. október 13. - az új üzemelési formában működő kereskedelmi és vendéglátóipari tevékenységével kapcsolatban folytatott vizsgálatok tapasztalatait összegezte csütörtöki ülésén a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság. eszerint borsod megyében az állami, szövetkezeti és zöldért boltok tizenhat, a vendéglátóipari egységek több mint huszonkét százaléka üzemel szerződéses formában. ezen belül az állami élelmiszerboltok több mint hatvan százaléka tért át 1983. június végéig az új üzemeltetési formára. a szövetkezetek, elsősorban az áfész-ek területén viszont még elenyésző az ily módon működő boltok száma.

^{Egységek}
a tapasztalatok szerint a szerződéses üzletekben a korábbinál tizenhat-tizennyolc százalékkal kevesebb létszámmal, összehasonlíthatatlanul nagyobb nyereséggel és gazdagabb áru kínálattal dolgoznak. a miskolci vendéglátóipari vállalat hagyományos formában üzemelő boltjaiban például nem egészen három, a szerződéses egységekben pedig csaknem husz százaléka a forgalomhoz viszonyított tiszta nyereség. az utasellátó vállalat tizenhárom boltjában korábban nyolc veszteséges volt, s a többiek nyeresége nem érte el a másfélszáz ezer forintot. az elmúlt évben - szerződéses formában - több mint egymillió forint volt a tizenhárom egység nyeresége. a borsodi élelmiszer kiskereskedelmi vállalat szerződéses üzleteiben ötször nagyobb a nyereség, mint korábban, s a borsodi ruházati kiskereskedelmi vállalat boltjaiban is háromszorosa a nyereség a korábbi évekhez viszonyítva.

a borsodi népi ellenőrök megállapítása szerint kedvezőek a tapasztalatok a jövedelmérdekeltségi formában tevékenykedő kereskedelmi egységekben is. zökkenőmentesebb a munkájuk, csökken a rezszi és nagyobb a nyereség, mint a hagyományos módon üzemelő boltoknál. az ellenőrzés az új üzemelési formában működő boltokban csak minimális és jelentéktelen mértékű szabálytalansággal találkozott.

a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság javasolja, hogy továbbra is szorgalmazzák az új üzemeltetési formára való áttérést, elsősorban a szövetkezeteknél. /mti/

bas/tné/mz ká

10.50 131083 2131

--

sb0027 4 150 mtib1034

szabványosítási világnap

1983. október 13. - harminchét évvel ezelőtt, 1946. október 14-én alakult meg a nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/, ezért október 14-ét szabványosítási világnappá nyilvánították. hazánk is tagja a világszervezetnek, s a hazai szabványosítási szakemberek arra törekednek, hogy a magyar előírások mindjobban megfeleljenek a nemzetközi mércének. a nemzetközi szabványok alkalmazásának egyik nagy előnye, hogy egy-egy gyártó sokhelyütt értékesítheti az egységes előírások szerint készült termékeit.

hazánkban a nemzetközi szabályozással összhangban rendszeresen korszerűsítik a műszaki előírások rendszerét. új gyakorlat, hogy egy-egy szabványban különböző minőségi fokozatokat írnak elő, s ezek közül a legmagasabbak a nemzetközi mércét jelzik. a cél, hogy a vállalatok, gyártók ezek kielégítésére törekedjenek. ezt nemcsak a külső, hanem a belső piac fokozódó igényei is egyre inkább megkövetelik.

a termelők számára nélkülözhetetlen segítséget nyújtanak a szabványok, feladatot jelölnek, mércét jelentenek. október 14-én, a szabványosítási világnapon mindenütt - így hazánkban is - köszöntik a nem mindig hálás, de annál hasznosabb munkaterület dolgozóit, a szabványosítókat. /mti/

mg/ka/sl/mz ká

10.57 131083 1272

--

sb0028 4 160 mtib1036

játék- és bábkiállítás a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban

1983. október 13. - faépítők, textilből, papírból készített figurák, marionett bábok, fajtátekok, felfújható műanyag figurák, televíziós bábfilmek alakjai szemléltetik a csehszlovák játék- és bábkészítő művészek törekvéseit azon a kiállításon, amely csütörtökön nyílt meg budapestben, a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban.

a tárlatra 42 csehszlovák iparművész küldte el alkotásait, közöttük viktor fixl professzor, a bábok és játékok egyik jelentős tervezője. miként a kiállítás megnyitóján elhangzott, a játék- és

bábkészítés művészetét csehszlovákiában évtizedek óta külön szakon tanítják az iparművészeti szakközépiskolán, s fakultatív tárgyként a főiskolán. ennek is eredménye, hogy a játékkalkotás a művészi használati tárgyak önálló műfajává vált, amely felvette a versenyt a hagyományos ipari termékekkel, s ma már jelentős exportcikke az országnak. a külföldi kiállításokon a csehszlovák játékok mindig nagy sikert arattak, mert a tervezők az esztétikus formák kialakításán túl szórakoztatni és nevelni is kívánják a gyermekeket. az 1958-as brüsszeli világkiállításon csehszlovákia nyerte a grand prix díjat, ezt követően genfben, montrealban, helsinki arattak elismerést, tavaly hollandiában a csehszlovák játékok három első helyezést értek el.

a kiállítás október 31-ig látható. /mti/

-ri/ka/mz pr

11.41 131083 1426

--

sb0029 4 160 mtib1037

kiállítás a prágai városi könyvtárról

1983. október 13. - a prágai városi könyvtárt bemutató kiállítás nyílt csütörtökön a fővárosi szabó ervin könyvtár központi könyvtárában.

a látogatók a prágai városi könyvtárnak és hálózatának a századfordulótól napjainkig tartó fejlődését fekete-fehér és színes fotókon kísérhetik figyelemmel. képet nyerhetnek a központi könyvtár zenei és képzőművészeti szakrészlegeinek szolgáltatásairól, színházterméről, s megismerkedhetnek az ugyancsak külön színpaddal rendelkező gyermekkönyvtár tevékenységével is. a fiókkönyvtárak munkáját illusztráló dokumentumok mindegyikéről arról tanuskodnak, hogy az utóbbi években az audiovizuális részlegek fejlesztésére fordítottak nagy gondot. igazi kuriózum a prága déli városrészében fekvő fiókkönyvtár szolgáltatása: itt ugyanis a képdokumentumok, a képzőművészetekről szóló publikációk mellett cseh és szlovák grafikusok eredeti alkotásai, világhírű mesterek műveinek reprodukciói is kölcsönözhetők.

a tárlat - amely november 15-ig tart nyitva - izelítőt ad a prágai műemlékeket bemutató kiadványokból, a csehszlovák kotta- és hanglezkiadásból, valamint a legnépszerűbb cseh és szlovák írók magyarul megjelent - gyermekeknek és felnőtteknek szóló - munkáiból is. /mti/

na/mi/er pr

11.44 131083 1284

--

sb0030 4 130 mtib1038

javaslat a közoktatás fejlesztésére /1. rész/

1983. október 13. - a szocialista iskolának változatlanul kiemelkedően fontos feladata az önállóan gondolkodó, elkötelezett, aktív, kezdeményező és alkotó személyiségek nevelése; a széles és szilárd alapműveltségen nyugvó tudás kialakítása; a szocialista társadalom fejlődése szempontjából kívánatos mobilitás, mindenekelőtt a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának segítése szociális és pedagógiai eszközökkel. ezt hangsúlyozza a művelődési minisztériumak a közoktatás fejlesztésére kidolgozott javaslata, amelyet ezekben a napokban széleskörű szakmai eszmecsere vitáinak-vitáinak meg.

a dokumentum alapját a hosszútávú - ezredfordulóig tartó - népgazdasági tervkonceptió adja; így a tervezet is erre az időszakra fogalmazza meg a feladatokat. megállapítja, hogy az iskolarendszerünk fejlesztése, az iskola iránt támasztott társadalmi igények rugalmasabb és hatékonyabb kielégítése nem teszi szükségessé az iskola mai alapszerkezetének gyökeres átalakítását. ezért az alternatív javaslatokat tartalmazó távlati fejlesztési program nem egyszerűen a jövőbeni iskolarendszer modelljét rajzolja meg, hanem mindenekelőtt arra keresi a választ, hogy a jelenleg működő iskola korszerűsítése, társadalmi hatékonyságának növelése milyen lépésekkel valósítható meg, s hogyan biztosítható, hogy az iskola folyamatosan javuló színvonalon lássa el feladatait.

a közoktatás fejlesztési irányainak meghatározásakor abból indultak ki, hogy a társadalmi, gazdasági változások, a társadalom fejlődése minőségi és tartalmi változást igényel a ma iskolájától. a tudományok előrehaladása, az új ismeretek bővülése és felhalmozódása időről időre szükségessé teszi az iskolarendszer által közvetített műveltségi anyag, az általános és szakmai műveltség tartalmának és szerkezetének korszerűsítését, belső arányainak módosítását. a javaslat szerint az elkövetkezendő években méginkább biztosítani kell, hogy az iskola valamennyi alapvető funkciója harmónikus, egymást kölcsönösen kiegészítve érvényesüljön: létrejöjjön a szocialista nevelőiskola.

ennek a folyamatnak a legfontosabb eleme a tartalmi fejlesztés, amely feltételezi az iskolai nevelés egészének, az iskola belső világának, tevékenység- és kapcsolatrendszerének folyamatos megújítását; azt, hogy az oktatás nyitottá váljon a társadalomra. a dokumentum kidolgozója a tartalmi-pedagógiai fejlesztést a jelenlegi állapotból a távolabbi célok felé két fő irányban tervezik. egyrészt a mai iskolarendszer folyamatos javításával, másrészt a jelenlegitől sok vonatkozásban eltérő új modellek tudományos és gyakorlati kikísérletezésével, majd fokozatos elterjesztésével. /folyt. köv./

-és/ka/mz

11.49 131083 2714

--

sb0031 4 130 mtib1039

javaslat a közoktatás ... /2./

az elképzelések szerint a végrehajtandó módosítások feladata lesz, hogy pontosabban meghatározza a tantárgyi célokat újra értelmezze és határozottabbá tegye a követelményeket, a tantárgyak tartalmát; s jobban hangolja össze az óvodai programot, az általános iskolai és a középiskolai nevelési-oktatási terveket, tananyagokat. a javaslat rámutat: a tartalmi fejlesztés sikere elsősorban a pedagógiai munka színvonalától, a tanítók, tanárok pedagógiai-pszichológiai kultúrájának megújulásától függ.

a dokumentum kitér az intézménytípusok korszerűsítésére is. hangsúlyozza, hogy az óvodának nagy szerepe van a hátrányos helyzetű családok gyermekei elmaradásának csökkentésében, az óvodások kapcsolatteremtő képességének kialakításában, személyiségük olyan fejlesztésében, amelynek révén jobban be tudnak majd illeszkedni az iskolai munkába. el kell érni, hogy minden gyermek akinek a szülője igényli, óvodai nevelésben részesülhessen. az óvodai hálózatot ennek érdekében a hetedik és a nyolcadik ötéves terv folyamán teljessé kell tenni: óvodát kell létesíteni minden olyan településen, ahol az óvodáskorúak száma eléri a tízet.

az elképzelések szerint az általános iskolai tankötelezettség a jövőben is változatlanul a hatodik évtől a 16 éves életkorig tartana. azonban az eredményesebb oktatás, a korai kudarcok megelőzése érdekében indokolt a tankötelezettség kezdetét jobban a gyermek fejlettségéhez igazítani, s differenciált iskolakezdetet továbbfejlesztetni. a közoktatási tervezet korszerű modellt nyújt a háromszakaszos általános iskolai képzésre, melynek továbbfejlesztését úgy tervezik, hogy ne legyenek nagyobb zökkenők az egyes szakaszok között. /folyt. köv./

-és/ka/mz

11.53 131083 1737

--

sb0032 4 130 mtib1040

javaslat a közoktatás .. /3./

a családok terheinek enyhítése érdekében változatlanul indokolt a tanulók szociális ellátásának - a napközi otthon, az étkeztetés, indokolt esetben a diákotthoni elhelyezés - továbbfejlesztése. a tanítási órán kívüli szervezeti formák szolgálják a tehetséggondozást, az elmaradók segítségét, de ne jelentsenek olyan kötelezettséget, amely indokolatlanul elvonja a gyermeket a családi körből - fogalmazza meg a tervezet.

a javaslat egyik lényeges megállapítása szerint a középfokú oktatást indokolt önálló iskolafokokként megőrizni, és fokozatosan el kell érni, hogy csaknem teljes körűvé váljék a középfokú végzettség megszerzése. fontos, hogy a gimnázium és a szakközépiskola az általános műveltség követelményrendszerében, törzsanyagában közeledjék egymáshoz. mindkét középiskolában tartalmasabbá, teljesebbé kell tenni a szocialista nevelést, az ifjuság értékorientációjának formálását. a dokumentum célul tűzi a hátrányok hatásos enyhítését, a képességek differenciált fejlesztését, a két intézménytípus közötti könnyebb átlépést. a szakmunkásképző iskola - mint iskolatípus - várhatóan az ezredfordulóig fennmarad, ezért szükséges ennek az oktatási formának a korszerűsítése is, melynek ütemezésére a javaslat két változatot bocsájtott vitára.

alternatívákat kínál vitára a dokumentum a közoktatás irányításáról is, olyan részterületekre térve ki, mint az iskolai demokratizmus, az iskolafenntartás, a meghatározott időre szóló igazgatói kinevezés, a tanács és az iskola kapcsolatának kérdései. a tanulók és szüleik eddigi részvétele az iskolai „közélet”, formálásában nem tekinthető kielégítőnek. a javaslat szerint olyan feltételek kialakítására van szükség, amelyek a szülők társadalmát érdekeltté teszi az iskolával történő együttműködésben, segíti felelősségének és pedagógiai kultúrájának fokozását.

a tanulói érdekképviselő megteremtése az általános iskolában alapvető pedagógiai feladat, amelyet a közéleti nevelés keretében kell az intézményekben megoldani.

a középiskolában az osztály-diákbizottságok és a diákparlamentek meglévő kereteit továbbépítve olyan valóságos önkormányzathoz kell eljutni, amelyben a diákok eredményesen képviselhetik társaik igényeit, elképzeléseit - hangsúlyozza egyebek között a következő évtizedek iskolájának képét körvonalazó dokumentum. /mti/

-és/ka/-ár/mz pr

12.07 131083 2381

--

sb0033 4 150 mtib1042

nemzetközi asztronautikai kongresszus /1. rész/

1983. október 13. - csütörtökön, a nemzetközi asztronautikai kongresszus szekcióülésein folytatták az űrlélektani kutatásokkal, az űrszállítóeszközök hasznosításával, a távközlési műholdak alkalmazásával kapcsolatos tudományos eszmecsere, s újabb kérdéseket is napirendre tűztek, köztük mesterséges holdak oktatási célú felhasználásának, továbbá a földön kívül lehetséges értelmes lényekkel történő kapcsolatfelvétel problémakörét.

a kongresszuson több magyar előadás is elhangzott. az interferon űrkísérleti eredményeiről az országos közegészségügyi intézet tudományos munkatársai: tólas margit, bátkai lászló, stóger ivana és nagy károly számoltak be. elmondották, hogy a kísérletet - a sejt interferon-termelő képességének megfigyelését - farkas bertalan űrrepülése során végezték el, majd dumitru prunariu román asztronauta űrrepülésekor megismételték. az interferon igen fontos szerepet játszik az emberi szervezet fertőzésekkel szembeni védekező képességének fokozásában. a kísérlet során egyebek között megállapították, hogy az űrlaboratóriumban a sejtek interferon termelése magasabb szintű, mint földi körülmények között a későbbiek során lehetséges a biológiailag aktív anyag űrbeli ipari előállítására.

hajós tamás, büttner györgy, csillag ferenc és szilágyi andrea, a földmérési intézet tudományos munkatársai a műholdképek magyarországi hasznosítását ismertették. elmondották, hogy a műholdról készült felvételeket nemcsak a nagy kiterjedésű országok tudják sokrétűen hasznosítani, hanem a kis területű államok is. magyarországon elsősorban a mezőgazdasági termőterületek tervezésénél, a balaton vízminőségének vizsgálatánál hasznosítják a képeket. magyar geológusok külföldi kutatásaiknál is használnak műhold-felvételeket. a földmérési intézet munkatársai ezekhez a feladatokhoz számítógépes programrendszert fejlesztettek ki, amelyet ismertettek a szekcióülésen. /folyt. köv./

pf/ka/sl/mz pr

12.18 131083 1985

P

--

sb0034 4 180 mtib1044

időjárásjelentés /1. rész/

1983. október 13. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön
12.00 órakor:

hideg hajnal, meleg nappal

a közép-európában is átmeneti lehülést okozó légköri frontrendszer délkelet felé lassanként elhagyja a fekete-tenger, illetve a kelet-európai alföld térségét. mögötte egyre jobban megerősödik a dél-európa központi, magas nyomású képződmény, melynek területén csendes, száraz őszi időjárás uralkodik. a brit-szigetektől kissé északra van annak a légörvénynek a középpontja, amely meleg, viszonylag alacsony nedvességtartalmu levegőt szállít nyugat-, majd később közép-európa térségébe is.

házánkban szerdán hűvös, szeles idő volt. az ország nagyobb részén már délelőtt felszakadozott a felhőzet, 5, 8 órán át sütött a nap, csupán szórványos gyöngye zápor fordult elő. a tisztán tartósabban borult maradt az ég, gyakorta esett az eső, záporos, sőt békéscsaba térségében jégeső is előfordult. a lehullott csapadék mennyisége általában 4 és 10 mm között volt, békéscsabán 16 mm-t is mértek. a hőmérséklet csúcértéke a tisztán 10, 14, másutt 13, 18 fok között alakult. csütörtök hajnalra jelentősen mérséklődött a szél, így -1, plusz 7 fok közé hült le a levegő, ezen belül a délnyugati, illetve északkeleti megyékben volt a leghidegebb. délelőtt a kisebb ködfoltok megszűnése után zavartalanul sütött a nap. a hőmérséklet 11 órakor 10, 17 fok között váltakozott.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 11,1 fok, a százéves átlagnál 0,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1026 mbár, alig változik.

előrejelzés az ország területére péntek estig:

általában kevés felhőre lehet számítani, eső nem lesz. a délnyugati, déli szél időnként megélénkül, a dunántúlon helyenként megerősödik. főként hajnalban és reggel több helyen köd képződik, amely a délelőtti folyamán feloszlik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 2, 7, északkeleten -1, plusz 4 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 20 fok körül, a tartósabban ködös északkeleti megyékben 15 fok körül valószínű.

/folyt. köv./ er
12.32 131083 2271

--

sb0035 4 180 mtib1045

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól keddig:

eleinte kevés felhő, az időszak második felében megnövekszik a felhőzet, esők, záporok, többfelé várhatók. melegek lesznek a nappalok, enyhék az éjszakák.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 7, 12 fok között várható, legmagasabb nappali hőmérséklet 18, 23 fok között lesz. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ napi csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

előrejelzés az ország területére péntek reggelig:

általában kevés felhő, eső nem lesz. a délnyugati, nyugati szél időnként megélénkül. a hajnali és a reggeli órákban erősen párássá lesz a levegő, a hőmérséklet este 21 órakor 9, hajnalban 3 fok körül valószínű.

a duna vízállása budapestnél 140 cm, a víz hőmérséklete 13,6 fok.

/mti/ er
12.34 131083 0903

--

sb0036 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. október 13. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	16
london	16
osló	10
stockholm	12
helsinki	11
berlin	18
varsó	14
leningrád	12
moszkva	12
kijev	15

prága	19
bécs	21
róma	23
madrid	24
belgrád	21
bukarest	17
szófia	15
athén	21 fok.

/mti/ ig kf/bam sn
14.06 131083 0844

--

sb0037 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. október 13. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria:

kevés felhő, napos idő, reggel párásság, helyenként köd. a hőmérséklet pénteken kora délután 19, 23, szombaton hajnalban 7, 12 fok.

csehszlovákia:

kevés felhő, napos idő, reggel párásság, helyenként köd. a hőmérséklet pénteken kora délután 17, 21, szombaton hajnalban 4, 9 fok.

szovjetunió:

tovább csökken a felhőzet, majd kevés felhő, napos idő. a reggeli órákban párásság, helyenként köd. a hőmérséklet pénteken kora délután 16, 20, szombaton hajnalban 3, 8 fok.

románia:

tovább csökken a felhőzet, majd kevés felhő, napos idő. a reggeli órákban párásság, helyenként köd. a hőmérséklet pénteken kora délután 16, 20, szombaton hajnalban 4, 9 fok.

as

jugoszlávia:

kevés felhő, napos idő, reggel párásság, helyenként köd. a hőmérséklet pénteken kora délután 19, 23, szombaton hajnalban 6, 11 fok. /mti/

kf/ig bam sn
14.13 131083 1097

--

sb0038 4 150 mtib1049

elkészült az új Lencsehegyi Lejtősakna

1983. október 13. - fontos mérőföldkőhöz érkezett a dorogi szénbányák Lencsehegy-ii. bányájának építése: elkészült a 800 méter hosszú lejtősakna. a továbbiakban ezen az úton szolgálják ki anyaggal, eszközzel a bánya építőit, és az aknában függősínes szállítóvasuton közlekedhetnek a bányászok.

a nagyberuházás megvalósításának finanszírozására a dorogi szénbányák vállalat saját erőből 400 millió forintot költ, s a magyar nemzeti bank 3,3 milliárd forint hitelt nyújt. a kivitelezés 1982 elején kezdődött, s a tervek szerint 1985-ben kezdik meg a termelést. az első évben 100.000 tonna szenet ad a Lencsehegy-ii. bánya, s fokozatosan növeli termelését. a teljes kapacitást 1988-ban éri el, amikor egymillió tonna szén kerül ki az új bányából.

a föld mélye Lencsehegyen kiváló, mintegy 5.000 kalóriás szenet rejt, s ezt elsősorban a lakosság számára értékesítik majd.

a lejtős akna elkészültével lehetővé vált a bányaépítés ütemének gyorsítása. folytatódik a függőleges légakna mélyítése, amelynek érdekessége, hogy az első 24 métert falazat-süllyesztési technológiával készítették el, majd áttértek a hagyományos aknamélyítésre. a légakna építése során - csakugy mint a lejtősakna kihajtásánál - kedvezőtlen geológiai és kőzetmechanikai viszonyokkal kell megbirkóznuk. nem egyszer víz alatti markolással jövesztenek. a légakna várhatóan 1984. március 31-én készül el. jó ütemben halad a vizakna építése is: ebben havonta átlagosan 50 métert halad előre a bányászati aknamélyítő vállalat recski brigádja. /mti/

ma/wmé/gw sn

14.33 131083 1601

as

--

sb0039 4 160 mtib1050 /közönségszolgálat/

a pécsi balett budapestben

1983. október 13. - a fővárosban vendégszerepel a hét végén a pécsi balett: a XI. kerületi közművelődési napok keretében a budapesti művelődési központban lép fel.

az előadást október 16-án tartják. a művészek - eck imre, uhrik dóra, lőrincz katalin, tamás gyöngyi, bauer józsef és hajzer gábor - a gyémántmadár című produkciót adják elő, este 7 órától. /mti/

jk/pá/bc/mz sn

14.39 131083 0425

--

sb0040 4 130 mtib1051

fogadás a jndk nemzeti ünnepe alkalmából

1983. október 13. - a jemeni népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetsége az ország nemzeti ünnepe alkalmából csütörtökön fogadást adott a Gundel étteremben.

a fogadáson részt vett ábrahám kálmán, építésügyi és városfejlesztési miniszter, czinege lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter, nagy jános, külügyminisztériumi államtitkár, török istván, külkereskedelmi minisztériumi államtitkár, madarasi attila, pénzügyminisztériumi államtitkár, kovács antal államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke, nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, valamint a politikai, a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet több képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja is. /mti/

és/mi/ig ag sn
14.44 131083 0827

As

--

sb0041 4 160 mtib1052

„István, a király,, - Lemezalbum

1983. október 13. - a jövő héten megjelenik szörényi Levente - bródy jános „István, a király,, című rockoperájának lemezalbuma. ebből az alkalomból a magyar hanglemezzelgyártó vállalat csütörtökön - az alkotók és szereplők közreműködésével - a vörösmarty téri kulturális központban sajtóbemutatót rendezett. elmondták: az eredeti terv az volt, hogy a felvételt az augusztusi városligeti bemutatón készítik el. a későbbi megvalósítás azonban lehetőséget adott arra, hogy az alkotók a hét előadás tapasztalatait is felhasználják, s új motívumokkal gazdagítsák, változtassák a hangszerelést. a rockopera-albumon hallható 26 dalt természetesen az eredeti szereplők közreműködésével vették fel. a felvételeket a magyar hanglemezzelgyártó vállalatnál és a fónix stúdióban rögzítették, fuvós- és szimfonikus zenekari hangszereléssel. a produkcióban részt vett az illés együttes s a magyar állami operaház szimfonikus zenekara és kórusa is, maklár László vezényletével. a zenei rendező szörényi szabolcs volt. a lemezhez képes szövegkönyv is készült, ez a lemezzel együtt lesz megvásárolható.

az „István, a király,, rockopera-film kapcsán felvetődött, hogy készüljön mind a lemezből, mind a filmből angol nyelvű változat is, ez azonban még vitatott kérdés. az ötletet támogatja az az érv, hogy így könnyen világsikerré válhat a komplex /film* és lemez/ produkció. az angol nyelvű változatok elkészítéséről többek között a kereskedelmi partnerek érdeklődésének, igényeinek ismeretében döntenek majd. /mti/

t cs/ig ag sn
14.56 131083 1565

--

sb0042 4 160 mtib1053

déry gabriella köszöntése

1983. október 13. - bensőséges ünnepségen köszöntötték csütörtökön déry gabriellát, a magyar állami operaház magánénekesnőjét, a magyar népköztársaság kiváló művészt operaházi tagságának 25. évfordulója alkalmából. az ünnepségen Mihály András igazgató adta át déry gabriellának a jubileumi aranygyűrűt. /mti/

t cs/ig ag sn
14.57 131083 0366

As

--

sb0043 4 160 mtib1054

bemutató a gyermekszínházban

1983. október 13. - képes géza és kocsár miklós „mese a halászlányról”, című zenés mesejátékát csütörtökön bemutatta a budapesti gyermekszínház. a történet egy derék vándorlegényről szól, aki a végtelen tenger partján találkozik egy szorgos, kedves halászlánnyal, ám annak minden szives marasztalása ellenére, - kalandvágytól és kíváncsiságtól hajtva - továbbáll. hallott ugyanis egy híres-nevezetes várról és lakójáról, az elvarázsolt királylányról.

a mesejáték főbb szerepeiben basa istvánt, simorjai emesét, geszti glóriát, detre annamáriát és andai katit láthatja a gyerek-közönség. a rendező orosz györgy. /mti/

t cs/sa ag sn
14.59 131083 0681

--

sb0044 4 130 mtib1055 /embargó 18 óráig!/

üdvözlő távirat /jndk/

1983. október 13. - a jemeni népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, losonczy páál, az elnöki tanács elnöke és lázár györgy, a minisztertanács elnöke táviratot küldött ali nasszer mohamednek, a jemeni szocialista párt központi bizottsága főtitkárának, a jemeni népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi tanácsa elnöksége és minisztertanácsa elnökének. /mti/

ka/sa ag sn
15.00 131083 0486

--

sb0045 4 130 mtib1056

halálos balesetek

1983. október 13. - bácsbokod belterületén sőreg lászló 17 éves betanított munkás, helyi lakos segédmotoros kerékpárjával nekiütközött uhercsák györgy 26 éves fuvaros, helyi lakos kivilágítatlan pótkocsijának. a baleset következtében, sőreg lászló a helyszínen meghalt.

csongrád megyében, sándorfalva belterületén egy személygépkocsi elgázolta morvai istván 26 éves segédmunkás, helyi lakost. a férfi a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a balesetet az okozta, hogy morvai figyelmetlen volt, s a már féktávolságon belül lévő személygépkocsi elé szaladt.

miskolc belterületén egy személyvonat halálra gázolta bodi gyula 59 éves tsz-tag, inárcsi lakost, aki a vizsgálat eddigi adatai szerint tiltott helyen, figyelmetlenül haladt át a vasuti síneken.

mindhárom baleset körülményének tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot folytat. /mti/

mi/ig ag sn
15.05 131083 0948

--

sb0046 4 150 mtib1057

a magánkereskedelem síófokon

1983. október 13. - síófokon az állandóan növekvő lakossági és idegenforgalmi igények kielégítését nagymértékben segíti a magánkereskedelem - állapította meg a csütörtöki ülésén a városi tanács végrehajtó bizottsága. a magánkereskedők száma 1980. január 1-e után ugrásszerűen növekedett: a tíz évvel ezelőtt még csak kilencvenegy magánkereskedő árusított, s jelenleg 294 tevékenykedik a városban. a kereskedelmi forgalomban részesedésük tizenöt százalék körüli.

örvendetes mértékben növekedett a magasabb színvonalú, választékosabb ellátást nyújtó büfé-falatozók, eszpresszók és vendéglők száma. ezek jelentős része a peremterületeken, a vízparthoz közel települt, ahol viszonylag kevés az állami-szövetkezeti egység. a ruházati szakmában elsősorban a divat-, rövid- és kötöttáru üzletek száma gyarapodott, s gyorsan növekedett a sportáru, sporthorgászati cikket árusító kereskedők száma is.

d

a kereskedelmi szálláshelyek létrehozásában már nem tapasztalható ilyen gyors előrelépés. az idei szezonban négy magánkemping működött háromszáztíz férőhellyel, s egy panzió üzemelt hat szobával, tizenöt hellyel.

a magánkereskedelem fejlődése a tapasztalatok szerint versenyre készítette az állami-szövetkezeti kereskedelmet, udvariasabb, előzékenyebb a vendégfogadás, csökkent a hiánycikkek száma. az egységek nyitvatartási rendje igazodik a fogyasztói igényekhez.
/mti/

káp/hné/ká/gw sn

15.08 131083 1445

--

sb0047 4 150 mtib1058

sajtótájékoztató a világelelmezési napról

1983. október 13. - október 16-án az ensz tagországai mindenütt megrendezik a világelelmezési napot. erről tartott csütörtökön sajtótájékoztatót papócsi lászló mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes a mém-ben.

a többi között elmondta: a világnap az éhezés problémájára hívja fel a közvélemény figyelmét. mert az élelmiszertermelés ugyan összességében évről évre növekszik, ám amíg a készletek a földkerekség egyik részében aránytalanul felhalmozódnak, addig másutt éhínség pusztít. jelenleg mintegy 400-500 millió éhező és egymilliárd, ugynevezett alultáplált ember él a földön, elsősorban a fejlődő országokban. különösen kritikus a helyzet afrikában, az egyenlítő alatt elterülő országokban, ahol az élelmiszertermelés mindinkább lemarad a népesség növekedésétől. mindez nem csak táplálkozási, hanem gazdasági, szociális és társadalmi gondok egész sorát veti fel.

az ensz szervezete, a fao évek óta különböző formákban foglalkozik az éhezés gondjának enyhítésével. legkézenfekvőbb a segélyakciók szervezése. a tagországok évente összesen mintegy 7 milliárd dollár értékű élelmiszert küldenek az éhező népeknek, ám ez korántsem oldja meg a gondjaikat.

mind többen hangoztatják - s ez a magyar szakemberek véleménye is -, hogy az éhínség felszámolásának egyedüli útja a mezőgazdaság fejlesztése. magyarország is aktív támogatást nyújt e törekvés megvalósításához. az évi mintegy 220 ezer dollár értékű

as

élelmiszersegély-szállítmányon túlmenően gazdag szellemi információval szolgál, termelési tapasztalatait rendszeresen átadja az éhínséggel küzködő országok számára. részben a fao szervezésében különféle szakmai tanfolyamokat, tapasztalatcseréket is szervez. az idén például a mém intézményei hét ilyen rendezvényen látták vendégül a fejlődő országok szakembereit, akik a többi között a mezőgazdasági tervezés, az állategészségügy és a talajkémia témakörében sajátíthatták el a legkorszerűbb ismereteket. /mti/

kg/ig/sa bam ie
15.15 131083 2013

--

sb0048 4 150 mtib1059

országos gázipari konferencia /1. rész/

1983. október 13. - országos gázipari konferencia kezdődött csütörtökön sopronban. a mintegy félezer szakember részvételével lezajló háromnapos tanácskozáson a gázszolgáltatás keretében megvalósítható energiamegtakarítás lehetőségeit vitatják meg. a megnyitó, plenáris ülésen kapolyi lászló, ipari államtitkár tartott előadást. mint hangsúlyozta, energia- és nyersanyagpolitikai stratégiánk alapvető célja, hogy az 1960-as évek óta tartó, fokozott importra-utaltságunkat a hazai erőforrások intenzívebb igénybevételével csökkentjük. az energiagazdálkodási kormányprogram és a gyorsításra hozott határozatok végrehajtása azt eredményezte, hogy az ország összenergiafogyasztása 1978 óta gyakorlatilag nem emelkedett. ez a tendencia - mutatott rá - a jövőben nem gátolja az ipari termelés növekedését, mert a végrehajtott intézkedések valóban az ésszerű takarékosságra és nem az energiafelhasználás korlátozására irányultak. ugyanakkor népgazdaságunk egészére nézve olyan termelési szerkezetet, illetve termék-szerkezet-váltást feltételez, amelyben a kevésbé energia- és nyersanyagigényes ágazatok fejlődnek.

kombinativ energiapolitikai stratégiánk lényege továbbra is az energiaszükségletek növekedésének mérséklése, az energiaigényesség csökkentése. egyik legfontosabb forrásunk a földgáz, hiszen ennek mintegy 65 százaléka hazai eredetű. a szénhidrogén-kutatás fejlesztése azt célozza, hogy hosszú távon tudjuk kielégíteni a lakosság és a kommunális fogyasztók növekvő földgáz-igényeit - mondotta. ebből a szempontból jelentős tartalék, hogy az erőművek tüzelőanyag-strukturájából az atomenergia fejlesztésével és a szénfelhasználás fokozásával fel tudjuk szabadítani a szénhidrogéneket, így a többi között a földgázt is. ez annál is fontosabb, mivel ma az összes földgáz mintegy 36 százalékát az erőművek fogyasztják el.

as

a földgáz - folytatta - igen lényeges energiahordozó a lakosság szempontjából, mivel a villamosenergia után a legnagyobb komfortot biztosítja, hozzájárul a lakáskultúra színvonalának növeléséhez, így jelentős tényező az életkörülmények alakulásában. /folyt. köv./

mi/ig

15.16

131083 2155

--

sb0049 4 160 mtib1060

amatőr filmfesztivál győrött

1983. október 13. - a díjnyertes amatőrfilmek nemzetközi fesztiválja csütörtökön megkezdődött győrött, a petőfi sándor művelődési központban. ezuttal immár ötödik alkalommal ad otthont a rába-parti város a rangos eseménynek, amelyre 18 ország jelentette be részvételét. a győri seregszemlék visszatérő vendégei a szomszédos szocialista országok, továbbá ausztria, az nszk, finnország és mália amatőrfilmesei. rajtuk kívül most első ízben mutatkoznak be munkáikkal a francia és a svájci alkotók.

a résztvevő országok 60 perces kollekciót vonultatnak fel. a fesztiválon az utóbbi három évben készült és nemzeti, vagy nemzetközi versenyeken díjat nyert alkotásokat vetítik. a bemutatandó több mint 100 film a művészeti ág szinte valamennyi műfaját felöleli: lesz közöttük animációs és játékfilm, néprajzi és dokumentumfilm. a hazai színeket öt alkotás képviseli a nemzetközi mezőnyben. a csütörtöktől szombat estig tartó vetítések nyilvánosak. a filmeket nemzetközi zsűri értékeli. az eredményhirdetésre és a díjkiosztásra vasárnap délelőtt kerül sor. /mti/
mzs/sza/ká/gw sn

15.19

131083 1123

ds

--

sb0050 4 150 mtib1061

országos gázipari konferencia /2. rész/

ezért örvendetes - hangoztatta -, hogy ma már mintegy egymillió lakásban használnak vezetékes földgázt, ami azt jelenti, hogy az összes lakásállománynak mintegy 25 százaléka el van látva ezzel a korszerű energiahordozóval.

az energiagazdálkodási kormányprogram a vi. ötéves tervidőszakra mintegy 120 ezer új gázfogyasztó bekapcsolását írta elő. ezt a tervet három év alatt sikerült teljesíteni - mondotta. ezáltal nagy mennyiségű fűtőolajat és tüzelőolajat tudunk megtakarítani. a számítások szerint 1990-ig ezen az uton mintegy egymillió tonna folyékony szénhidrogént tudunk helyettesíteni - fejezte be előadását kapolyi lászló. /mti/

mi/ig kz ie

15.19

131083 0704

--

sb0051 4 180 mtib1062 /közönségszolgálat/

kishajózási közlemény

1983. október 13. - a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli, hogy dunakeszi és horány között október 14-én, pénteken üzemkezdettől megindul a teherforgalom. /mti/

gálst/mz sn

15.20

131083 0227

ds

--

sb0052 4 150 mtib1063

táplálkozástudományi tanácskozás

1983. október 13. - a magyar táplálkozástudományi társaság x. vándorgyűlése csütörtökön kezdődött kecskeméten, a tudomány és technika házában. a kétnapos tanácskozáson, amelynek fő témája a gyógyintézeteken kívüli diétás ellátás, mintegy 90 előadás, beszámoló hangzik el a korszerű táplálkozás orvosi problémáiról, valamint arról, hogy az élelmiszeripar hogyan tud segíteni a diétára szorulókon.

az első napon az élelmiszerek tápértékének megőrzése érdekében folytatott kutatásokról, a konzerv- és a sütőipar új diétás készítményeiről, a rostos ételek szerepéről hangzottak el beszámolók. a vándorgyűlés alkalmából több mint husz élelmiszeripari vállalat rendezett kiállítást a helyszínen a korszerű táplálkozást szolgáló, illetve diétás termékeiből. a kiállított termékek arról tanuskodnak, hogy az utóbbi időben számottevő a fejlődés ezen a területen, javult az együttműködés a gyógyászat és az ipar szakemberei között. az igényeket azonban még így sem elégítik ki megfelelően. mint a tanácskozáson is hangoztatták, a válaszókat tovább kell bővíteni, és meg kell szervezni a zökkenőmentes ellátást. /mti/

Lak/bné/sa st ie
15.21 131083 1178

--

sb0053 4 160 mtib1064

ezüst györgy festőművész tárlata békéscsabán

1983. október 13. - ezüst györgy festőművész tárlata nyílt csütörtökön a békéscsabai munkácsy-teremben. a két hétig látható csabai kiállításon a művész 36 olajképét mutatja be. ezüst györgy, aki 1935-ben békéscsabán született, 1972-ben végzett a képzőművészeti főiskolán, jelenleg budapesten él, s az alföldi festészet szellemének folytatója. számos hazai kiállítása mellett több külföldi tárlaton mutatkozott be. ezüst györgy mostani, szülővárosában rendezett kiállításán a festmények zöme a paraszti élet világát jeleníti meg. /mti/

sam/ke/ká/gw ie
15.24 131083 0614

--

sb0054 4 130 mtib1065

büntetés garázdaságért

1983. október 13. - garázda szurkolót vett őrizetbe a rendőrség a szerda esti magyar-angol labdarugó mérkőzésen. éltes attila 18 éves, kerepestarcsai lakos ittás állapotban a nézőtérről egy üveget hajított a játéktér felé. a helyszínen lévő rendőrök előállították a xiv. kerületi rendőrkapitányságra, és garázdaság miatt őrizetbe vették.

csütörtökön, a xiv. kerületi rendőrkapitányságon szabálysértési eljárást folytattak le ellene, és 5 ezer forint pénzbírsággal sújtották. éltes attila a cselekmény elkövetését beismerte, de a bírság összegét súlyosnak tartotta, ezért fellebbezett. fellebbezését elutasították. /mti/

mi/ig bc sn
15.30 131083 0676

--

sb0055 4 180 mtib1066

alkoholizmus elleni bizottság komárom megyében

1983. október 13. - az alkoholizmus elleni küzdelem fokozására csütörtökön megyei társadalmi bizottságot alakítottak tatabányán.

a bizottság egyebek között vizsgálja majd a szeszes- és üdítőitalok forgalmazásának arányát. kiemelten törődik a fiatalokkal, törekszik a munkahelyi italozás visszaszorítására, s szorgalmazza, hogy a brigádértekezleten is tűzzék napirendre az italozás elleni küzdelmet. /mti/ (el)

dti/wné/sa ká ie
15.31 131083 0491

as

--

sb0056 4 130 mtib1067

befejeződtek a magyar-ndk barátsági napok vas megyében

1983. október 13. - október 11. és 13. között magyar-ndk barátsági napokat rendeztek vas megyében. a gazdag program csütörtökön fejeződött be. ezen a napon szombathelyen a népfront székházában baráti találkót rendeztek, amelyen erwin skeib, a budapesti ndk kulturális és tájékoztató központ igazgatója tartott tájékoztatót a vas megyei, városi és községi népfront-bizottsági vezetőknek az ndk nemzeti front sokirányú tevékenységéről. /mti/

lér/mmé/ká/gw ie

15.35 131083 0528

--

sb0057 4 160 mtib1068

czinke ferenc grafikusművész kiállítása

1983. október 13. - czinke ferenc grafikusművész alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a sajbábonyi déryné művelődési házban. a borsodi születésű, jelenleg salgótarjánban élő művész sajbábonyi kiállításán 25 fametszet, rézkarc, tusrajz és litográfia ad áttekintést munkásságáról. a tárlat október 23-ig látogatható. /mti/

bas/tné/sa kz sn
15.37 131083 0401

ab

--

sb0058 4 130 mtib1069

kitüntetés - fehér miklós

1983. október 13. - az elnöki tanács fehér miklósnak, a törökszentmiklósi városi tanács elnökének több évtizedes eredményes közéleti tevékenységének elismeréseként, nyugalomba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést törökszentmiklóson barta lászló, a szolnok megyei tanács elnöke adta át. /mti/

end/kné/sa st sn
15.40 131083 0406

--

sb0059 4 150 mtib2001 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológiai tájékoztató - csendes őszi idő

1983. október 13. - a következő napokban felhősödésre, kisebb esőkre lehet számítani. ezt követően csendes őszi időjárás várható. főleg a reggeli órákban jellemző lesz a pára és a köd, amely helyenként tartósan is megmaradhat. számottevő csapadék nem valószínű. a hőmérséklet napközben általában 14-19 fok, a reggeli órákban 5-10 fok között várható.

a múlt heti változékonyság után a jövő hét közepéig kellemes őszi időre számíthatunk. jelentősebb csapadék, tartósan borult idő nem várható, és a hőmérséklet is az évszaknak megfelelően alakul. élettani szempontból csupán az kedvezőtlen, hogy az egyre hosszabb éjszakákon erősödik a kisugárzás, így a hajnali, reggeli órákban többfelé lesz pára, köd. mivel a légmozgás is többnyire gyenge lesz, az alsó néhány száz méteres légrétegben, különösen a nagyobb városokban, felhalmozódnak a szennyező anyagok. ez károsíthatja, ingerelheti a nyálkahártyát, a légutakat. ezért, aki nehezen viseli ezt, ha teheti, időnként a frissebb, tisztább levegőjű hegyvidéken keressen felüdülést. /mti/

kf/ig bam sn
15.44 131083 1120

ab

--

sb0060 4 150 mtib1070

ünnepségek sáropatakon a takarékosági világnap alkalmából

1983. október 13. - a takarékosági világnap alkalmából országos takarékszövetkezeti ünnepséget rendeztek csütörtökön sáropatakon. azt ünnepi megemlékezésen Imre István, a szövetség elnökhelyettese méltatta a takarékoság társadalmi és egyéni jelentőségét. az ünnepség keretében kitüntetések, okleveleket és pénzdíjakat adtak át a munkában kitűnt szövetkezeti dolgozóknak.

ebből az alkalomból nyújtotta át a fogyasztási szövetkezetek megyei szövetségének elnöke az okleveleket és a díjakat az elmúlt év során legtöbb betétet gyűjtött három takarékszövetkezetnek, a tarcalinak, a tolcsvainak és a sáropatakinak. ugyancsak eredményt hirdettek az uttörőszövetség és a borsodi mészövetség által gyermekek részére meghirdetett „takarékoság a családban”, című rajzpályázatban. /mti/

bas/tné/ká/gw sn
15.45 131083 0882

--

sb0061 1 130 mtib2002

ülést tartott a minisztertanács

1983. október 13. - a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtöki ülésén Lázár György tájékoztatást adott a grenadai népi forradalmi kormány elnökével folytatott megbeszéléseiről, valamint a csehszlovák szocialista köztársaságban tett hivatalos baráti látogatásáról. a kormány ugyancsak tájékoztatót hallgatott meg a norvégiában és svédországban járt kormányküldöttség munkájáról. a minisztertanács a tájékoztatókat tudomásul vette.

a kormány áttekintette azoknak a programoknak teljesítését, amelyek a gazdaságosabb energia- és anyagfelhasználást, a technológiák korszerűsítését, illetve a melléktermékek és hulladékok eredményesebb hasznosítását szolgálják. elismerve az elért eredményeket, felhívta a figyelmet az e téren még kiaknázatlan jelentős tartalékokra, és a személyi, a vállalati érdekeltség erősítésének, a gazdaságszervező tevékenységnek fontosságára. intézkedéseket hagyott jóvá, amelyek a programok jövő évi eredményesebb végrehajtását célozzák.

as

a minisztertanács tájékoztatást kapott a szállítási szerződések teljesítésének vizsgálata során szerzett tapasztalatokról. szükségesnek ítélte a szerződések betartásának, főleg az árakra és a minőségre vonatkozó kikötéseknek szigorubb ellenőrzését, a szállítási feltételek megsértőinek következetesebb és az okozott kárral arányban álló szankcionálását. /mti/

k/bc/gw sn

15.58 131083 1423

--

sb0062 4 150 mtib2003 /közönségszolgálat/

piaci előrejelzés a nagyvásártelepről

1983. október 13. - az igényeknek megfelelő felhozatal várható a hétfői zöldség-gyümölcs piacokon.

az előrejelzések szerint választékos a burgonya, a vöröshagyma, a leveszöldségek és az alma kínálata. az igényeket kielégítő a fejes-, a vörös- és a kelkáposzta piacra kerülő mennyisége, és bőséges a karfiol-felhozatal. megfelelő mennyiségben kapható még tölteni való paprika, uborka és paradicsom, amelyből a szabadföldi mellett üvegházit is árusítanak. minden piacon kapható paradicsompaprika, cseresznyepaprika, cékla, fokhagyma, kisebb mennyiségben még főzötök, lilahagyma, zöldbab és kifejtőbab is. ugyancsak megfelelőnek ígérkezik a másodvetésű zöldségek: a fejessaláta, a hónapos retek, a csemege zöldhagyma, a paraj és a sóska felhozatala. mind több piacon kínálnak héjas diót, mandulát, mogyorót és gesztenyét.

a hétfői piaci napokon tovább tart az alma, a téli körte, a szőlő bőséges kínálata. a szövetkezeti árudákban a hazai gyümölcsök mellett kubai grape-fruitot is árusítanak. egyes piacokon kisebb mennyiségben kapható még szilva és görögdió.

a hétfői forgalomban kisebb mozgástól eltekintve lényegesebb árváltozás nem várható.

a nagyvásártelepi fogyasztói árak október 14-én, kilogrammonként:

burgonya 5.50-6.20, vöröshagyma 12, lilahagyma 15, fokhagyma 55, fejeskáposzta 5-8, vöröskáposzta 15, kelkáposzta 6-10, karfiol 8-12, padlizsán 22, patisszon 20, paradicsom 11-16, üvegházi paradicsom 25, tölteni való paprika 10-20, hegyes paprika 14, piros

as

paradicsompaprika 16-22, piros cseresznyepaprika 26, sárgarépa 6-8, gyökér 16, karalábé 10-15, zeller 22, cékla 6-8, savanyított káposzta 18, étkezési kék mák 86 forint. a gyümölcsök közül az alma 4.50-8, a birs 7-10, a körte 6-11, az afuz ali szőlő 22, a sasza 16-20, az othelló 10-12, az étkezési borszőlő 9-11, a héjas dió 30 forint. a tojás darabja változatlanul 2.30 forint. /mti/

kf/ig bam sn
16.03 131083 1955

--

sb0063 4 150 mtib2005

nemzetközi asztronautikai kongresszus /2. rész/

hideg jános orvosezredes-biológus a kongresszus sajtótájékoztatóján elmondotta, hogy az űréleti hatásokról eddig már mintegy 30 előadás hangzott el. a mostani kongresszuson szerveztek először szekciót azokról a módszerekről, amelyek lehetővé teszik az emberi szervezetnek a súlytalanság állapotához való alkalmazkodását. ezzel kapcsolatban oleg gzenko professzor, a szovjetunió tudományos akadémiájának tagja beszámolt arról, hogy az általuk kidolgozott módszerek alkalmazásával a hosszútávú űrutazások sem viselik meg lényegesen nagyobb mértékben az űrhajósok szervezetét, mint a néhány napos űrutak. arról is beszámolt, hogy az elmúlt években végzett orvos-biológiai kutatások alapján ma már adott a lehetőség további női űrutazások szervezéséhez. oleg gzenko és az usa-beli harald von bech professzor, a szovjet-amerikai orvosbiológiai tudományos együttműködésről elmondották, hogy 20 éve tartják a kapcsolatot, rendszeresen kicserélik tudományos információikat. emellett közös kutatási terveket dolgoznak ki. ebben az évben várható például egy biológiai mesterséges hold fellövése, amelynek előkészítésében a szovjet tudósok mellett amerikai, francia és magyar szakemberek is közreműködnek. moszkvában jelenleg amerikai tudóscsoport dolgozik a biológiai mesterséges hold tudományos programjának kidolgozásán.

a kongresszus egyik érdekessége a földön tuli értelmes lényekkel kialakítandó kapcsolatokkal foglalkozó szekció munkája. ezzel kapcsolatban marx györgy akadémikus, az ötvös loránd tudományegyetem tanszékvezető tanára elmondotta: a természettudósok többsége abból kiindulva, hogy az élet kialakulása természetes fejlődés eredménye, feltételezi a galaktikában földön kívüli értelmes lények létezését is. éppen ezért a világ számos országában - többek között a szovjetunióban, az usa-ban, kanadában és japánban - foglalkoznak a tudósok azzal a gondolattal, hogyan lehetne velük a kapcsolatot megteremteni. a nemzetközi űrhajózási akadémia külön

as

bizottsága ezt a kérdést rendszeresen megtárgyalja. többek között vizsgálják, hogy milyen technikai eszközök tennék lehetővé a kapcsolatfelvételt, és a földtől milyen távolságra feltételezhető intelligens rendszerek kialakulása.

csütörtökön a kongresszuson befejezte munkáját a nemzetközi űrhajózási akadémia közgyűlése.

/folyt.köv/ ig
16.17 131083 2376

--

sb0064 4 150 mtib2006

üzemfenntartási konferencia pécsen

1983. október 13. - a kétezer milliárd forintnál is nagyobb értékűre becsült hazai állóeszköz-állomány fenntartása és állagának megóvása a vállalatok és a népgazdaság közös érdeke, s a karbantartás fejlesztése népgazdasági szintű intézkedéseket igényel - hangsúlyozták többek között az üzemfenntartás szervezéséről csütörtökön kezdődött kétnapos konferencián.

a hazai vállalatok és szövetkezetek vezetőinek, műszaki szakembereinek tanácskozásán rámutattak: gazdaságunk helyzete mind jobban sürgeti a termelés hatékonyabbá tételét a karbantartás fejlesztését is. a szakemberek szerint nem kétséges, hogy - mint mondani szokták - a hazai karbantartás ügye felújításra szorul. legutóbb az ötvenes években foglalkoztak népgazdasági szintű megszervezésével, majd vállalati hatáskörbe tartozó tevékenységként kezdték ezt a munkát. a termelőeszközök korszerűsödése nyomán azonban egyre több „nem ágazatspecifikus”, gép és berendezés működik az országban, s ezek állagmegóvása, felújítása ismét az üzemfenntartás magasabb szintű szervezetszintjét kívánja meg.

mint azt a pécsi konferencián hangoztatták, az egyre nagyobb értékű és bonyolultabbá váló gépek működőképességének hosszútávú megőrzése számottevő megtakarítást jelenthet, ezért a karbantartás fejlesztésének főbb irányait, vállalati szervezési feladatait felsőszintű gazdaságpolitikai döntésnek kell meghatározni. a mtesz gépipari tudományos egyesületének ezirányú megállapításait az ipari minisztérium csatolta a karbantartás fejlesztéséről szóló javaslataihoz, amelyeket az állami tervbizottság a közelmúltban tárgyalt. ezek többek között az alacsony hatékonyságú ágazatok szakosított karbantartási tevékenységre való specializálását, a karbantartási erőforrások központi nyilvántartását, a garanciaidőn tuli szolgáltatások vállalásának ösztönzését, a háttérpiac fejlesztését, a karbantartó kapacitás jobb kihasználását célzó

érdekeltségi rendszer kialakítását, a tizenöt éves amortizációs normák felülvizsgálatát és korszerűsítését, a karbantartók típusfelelősi feladatkörének elterjesztését, a pótalkatrész-gyártás magasabb jövedelmezőségének megteremtését, az üzemfenntartással foglalkozó tudományos kutatóbázisok erősítését, a közép- és felsőfokú karbantartó szakemberek képzésének javítását és az élvonalbeli üzemfenntartási és szervezési módszerek népszerűsítését szorgalmazták.

a tanácskozáson előadást tartottak a külföldön alkalmazott komplex üzemfenntartási rendszerről, a számítástechnikai és diagnosztikai módszerek hazai bevezetésének lehetőségeiről, majd tapasztalatcserét rendeztek a résztvevő szakemberek számára. /mti/
kász/bné/ká/gw sn
16.18 131083 2681

--

sb0065 4 130 mtib2007

az ndn tanácsának ülése /1. rész/

1983. október 13. - élénk vitával folytatódik a nemzetközi demokratikus nőszövetség tanácsának ülése balatonaligán. a résztvevő 116 ország nőszervezeteinek mintegy 300 képviselője közül több mint százán jelentkeztek szólásra. a négy napos tanácskozáson rendre elmondják, hogy nemzeti szervezeteik miként küzdenek a világ békéjének megőrzéséért, a nők jogaiért, a társadalmi haladásért. számosan tényekkel, adatokkal ismertetik az országukban élő nők helyzetét, és elismeréssel szólnak arról, hogy a szocialista országokban megvalósult a nők egyenjogúsága. megvitatják, hogy a nemzetközi nőszövetség és tagszervezetei, a világ asszonyai a továbbiakban hogyan segíthetik elő a nők 1985-ben záruló évtizede céljainak - egyenlőség, fejlődés, béke - elérését.

valentyina tyereskova, a szovjet nőbizottság elnöke, az ndn alelnöke - aki felszólalásában a szovjet nőmozgalomról, az ndn további feladatairól beszélt - az mti munkatársának elmondta: a moszkvai dolgozók kezdeményezésére október 15-én a szovjetunióban kommunista műszakban dolgoznak majd a párt és a munka veteránjai csakugy mint a fiatalok, hogy emléket állítsanak azoknak a harcosoknak, akik moszkvát védelmezték a ii. világháború idején. a szovjet emberek súlyos veszteségeket szenvedtek abban az időszakban, s arra törekuszenek, hogy megakadályozzák a nukleáris háborút, amellyel az egyesült államok és a nato-országok vezető körei fenyegetőznek. washingtonnak és nato-szövetségeseinek az a törekvése, hogy a nukleáris fegyvereket minél közelebb hozzák a szovjetunió és a szocialista országok határaihoz, aggodalmat keltett

as

a szovjet népben. ezért nagygyűléseken, a szovjet nőbizottsághoz, a szovjet béketanácsához küldött leveleikben szorgalmazták a háboruellenes akciók fokozását, országuk védelmi erejének további erősítését. a napokban például moszkvában nagyméretű békedemostráción mintegy 800 ezren fejezték ki tiltakozásukat az európai rakétatelepítési tervek ellen, és szolidaritásukról biztosították a világ háboruellenes mozgalmának résztvevőit. a békemegmozdulásokban erőteljesen hallatják szavukat a szovjet nők, s gyermekeiket a béke szellemében nevelik. az idén például az első tanítási órát a béke jegyében tartották. a jövőben ilyen tanórával kezdenek minden tanévet. részt vesznek a szovjet nők az ndn és más nemzetközi szervezetei kezdeményezte békeakciókban is. /folyt. köv./

me/mz/sa bc hgy
16.22 131083 2425

--

sb0066 4 130 mtib2008

az ndn tanácsának ülése /2. rész/

más országok nőszervezeteivel együtt megrendezett szemináriumokon, találkozókon felhívják a figyelmet arra is, hogy az amerikai katonai gépezet ki akarja terjeszteni a fegyverkezést a világűrre. ennek megakadályozása szintén sürgős feladat, mert a világűrbeli elhelyezésre szánt bármilyen fegyver súlyos veszélyt jelentve lebegne földünk felett. ez a felismerés is arra készíti, mozgósítja a világ asszonyait, népeit, hogy védjék meg a pusztítástól bolygónkat, amely amilyen kicsi, olyan szép, és mai ismereteink szerint a naprendszerben egyedülként hordoz emberi civilizációt - mondotta valentyina tyereskova, aki a világ első űrhajósnője is. /mti/

me/mz/sa bc hgy
16.25 131083 0718

as

--

sb0067 4 150 mtib2009

nemzetközi asztronautikai kongresszus /3. rész/

a hazánkban tartózkodó szovjet űrhajósok - szvetlana szavickaja, anatólij berezovoj, konsztantyin feoktyisztov -, valamint vlagyimir kotyelnikov akadémikus a szovjetunió tudományos akadémiaja interkozmosz tanácsának elnöke ellátogattak a központi fizikai kutató intézetbe, s ott az űrutazásokkal kapcsolatos műszerkutató munkával ismerkedtek.

x x x

stark drapernek, a nemzetközi űrhajózási akadémia volt elnökének az űrhajózás fejlesztésében kifejtett tudományos munkásságáért a kármán tódor emlékérmét és diplomát adományozta a nemzetközi űrhajózási akadémia. a kitüntetést george mueller, az akadémia elnöke adta át.

/folyt. köv./ pf/mi/ig sl
16.26 131083 0746

--

sb0068 4 180 mtib2010 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. október 13. - október 14-én este 7 órakor felbontják az utburkolatot a népköztársaság útján a liszt ferenc tér és a jókai tér között. a munkával 17-én hajnali 5 órára végeznek, addig folyamatosan egy-egy forgalmi sávot lezárnak.

október 14-én 9 órától ideiglenesen módosítják az 59-es autóbusz útját a xx. kerületben a wesselényi utcai gázvezeték építése miatt. a dél-pesti kórház felé a járat a török flóris utcát, a rózsás utcát és a virág benedek utcát érinti, s új megállója van a rózsás utcában, a virág benedek utcai kereszteződés előtt. mti/

jk/sa bc hgy
16.26 131083 0610

as

--

sb0069 4 160 mtib2011

őszi megyei könyvhetek

1983. október 13. - pénteken kezdődnek az őszi megyei könyvhetek, a szövetkezeti könyvterjesztés hagyományos akciójaként. a könyvünnep országos megnyitóját orosházán rendezik meg.

az országban 180 szövetkezeti könyvesbolt és az üzletek 5100 bizományosa az újdonságok és a korábban megjelent kiadványok széles választékával várja a vásárlókat. a művelődési intézményekkel közösen országszerte számos író-olvasótalálkozót, dedikálást, rendhagyó irodalmi órát rendeznek a következő két hétben. /mti/

km/mi/ig bc hgy
16.27 131083 0559

--

sb0070 4 160 mtib2012

hódmezővásárhelyi művészek tárlata tiszafüreden

1983. október 13. - hódmezővásárhelyi festőművészek kiállítása nyílt meg csütörtökön a tiszafüredi kiss páل muzeumban. a tárlaton a vásárhelyi és a mártélyi alkotótelepen élő és dolgozó tizennégy művész mutatja be olajfestményeit és akvarelljeit, amelyeknek témája az alföldi táj, a tanyák és falvak népének élete. /mti/

laz/kné/st/gw hgy
16.28 131083 0405

as

--

sb0071 4 160 mtib2013 /közönségszolgálat/

meserevü a corvinban

1983. október 13. - meseelőadás próbái folynak a corvin moziban, s október 15-én, szombaton 11 órától már a nyilvános főpróbára várják a kicsiket a „mi van a varázsdobozban?„ című műsor szereplői.

a vidám délelőttön számtalan mesealak elevenedik meg a gyerekek előtt: hófehérke és a hét törpe, piroska és a farkas, öreg néne meg az őzike; „ott lesz, „mytil és tytil a kék madár történetéből, de színre lépnek varázslók és a mesék kedves állatfigurái is.

a műsorban - amelyet györgy ágnes irt és rendezett - játszik gyurkovics zsuzsa és kibédi ervin is. a bemutatót október 22-én délelőtt 11 órai kezdettel tartják. /mti/

jk/sa bc hgy
16.29 131083 0687

-.-

sb0072 4 150 mtib2014 /közönségszolgálat/

uj bélyeg

1983. október 13. - a magyar posta a szocialista országok postaigazgatóságai és bélyeggyűjtő szövetségei által moszkvában megrendezendő bélyegkiállítás alkalmából pénteken bocsátja forgalomba a szocfilex ,83 elnevezésű bélyeg-kisívet.

a kisívet lengyel györgy grafikusművész terve alapján a pénzjegynyomdában készítették. a bélyegképen régi orosz rézmetszet alapján a moszkvai kreml-palota részlete jelenik meg. a kisívet a forgalomba bocsátás napján első napi bélyegzővel látják el a kijelölt postahivatalokban. /mti/

bi/pá/ig sl hgy

16.29 131083 0569

-.-

sb0073 4 160 mtib2015 /közönségszolgálat/

programok a csepel művek munkásotthonában

1983. október 13. - október 15-24. között hat alkalommal várja szórakoztató műsorral a felnőtteket, a gyerekeket a csepel művek munkásotthona.

október 15-én, szombaton szüreti bált rendez a művelődési ház. a mulatságon a gulyás zenekar muzsikál, a vendégek este 8-tól hajnalig rophatják a táncot.

hétfőn - 17-én - a fővárosi nagycirkusz vendégszerepel csepelen: „öltözz bohócruhába!„ című műsorát 15 és 17 órától adják elő a színházteremben.

két napon a népdalokat, nótákat kedvelőket várják: kedden pécsi kiss ágnes, solti károly, valamint balogh albert és népi zenekara közreműködésével dalest kezdődik 19 órakor, csütörtökön délelőtt 10-től a csepeli színjátszók lépnek közönség elé népdal- és magyarnóta-műsorral.

pénteken - 21-én - az állami bábszínház művészeinek „piroska és a három kismalac„ című előadása délután 5-kor kezdődik.

október 24-én, hétfőn hofi géza lesz a csepel művek munkásotthonának vendége: kabaréműsorát délután fél 6-tól, illetve 8 órától adja elő, többek között payer andrás és havasi viktor közreműködésével. /mti/

jk/sa bc hgy
16.31 131083 1151

-.-

sb0074 4 150 mtib2016

a takarékosági kormányprogramok végrehajtása /1. rész/

1983. október 12. - megfelelő ütemben halad az energia-, az anyaggazdálkodási és technológia-korszerűsítési, valamint a melléktermék- és hulladékhasznosítási kormányprogramok végrehajtása, az energia ésszerűbb felhasználásában már számottevőek, az anyagtakarékosságban még kezdetiek az eredmények - állapította meg a gazdasági bizottság előterjesztése alapján - csütörtöki ülésén a minisztertanács.

ds

az év első felében zavartalan volt a népgazdaság energiaellátása, ugyanakkor a tavalyihoz képest összességében 3.9 százalékkal csökkent az energiafelhasználás. az iparban, az építőiparban, a mező-, erdő- és vízgazdálkodásban, a szállításban és a hírközlésben 2.4 százalékkal kevesebb energiát használtak fel, a lakossági-kommunális szektor fogyasztása pedig 6.4 százalékkal volt kevesebb mint tavaly ilyenkor. növekedett viszont - 2.9 százalékkal - a villamosenergia-fogyasztás, a lakosság 7.5 százalékkal többet fogyasztott el ebből az energiafajtából, mint tavaly ilyenkor. javult az energiafogyasztás strukturája, az energiaforrásokon belül a kőolajtermékek részaránya az 1978. évi 40.7 százalékról az idén 32.7 százalékra csökkent. az év végéig várhatóan a vi. ötéves terv eredeti célkitűzéseinél 7-9 százalékkal kevesebb lesz az energiafogyasztás. ez jórészt a már megtett energiatakarékossági intézkedések eredménye, az is igaz viszont, hogy az idén az energiafogyasztás kedvező alakulásában közrejátszottak az időjárási tényezők, és mértékét befolyásolta a népgazdaság fejlődésének alakulása is.

a minisztertanács a gazdasági bizottság előterjesztése alapján megvizsgálta az energiaracionalizálási beruházások helyzetét is. megállapította, hogy 1983 első félévéig 500 energiaracionalizálási beruházást valósítottak meg, amelyek költsége meghaladta a 3.2 milliárd forintot. e beruházások révén, évente mintegy 200 ezer tonna kőolajjal egyenértékű energiahordozó takarítható meg. a beruházások eredménye az is, hogy mintegy 300 ezer tonna kőolajterméket, illetve kokszt már szénmel, földgázzal, mezőgazdasági és egyéb hulladékkal helyettesítenek.

a vi. ötéves tervidőszak még hátralévő részében folytatni kell az energiaracionalizálási beruházásokat, javítani kell a felhasználás hatékonyságát. jövőre várhatóan 1-2 százalékkal növekszik a energiaszükséglet, a villamosenergia-fogyasztás ezen belül több mint 3 százalékkal nő.

/folyt. köv./ os/mi/ig
16.34 131083 2444

cs

--

sb0075 4 150 mtib2017

építőipari bemutató szentendrén

1983. október 13. - az új építőipari technológiáról és az ujonnan kifejlesztett termékekről rendezett ismertetőt és bemutatót csütörtökön az építéstudományi intézet szentendrei kísérleti telepén. az ország minden részéről érkezett csaknem száz építőipari szakember előtt ismertették a nemzetközi viszonylatban is újnak számító ugynevezett lift-form zsaluemeléssel technológiát, amellyel eddig már 13 többszintes házat építettek fel. az iparban már évek óta használják az intézet előregyártott gipsz-falelemeit, most ennek a termékcsaládnak az új tagját, az ugynevezett profilos gipszelemet mutatták be. az építőipari szakemberek megtekinthették az ujonnan kifejlesztett melegvíz-fogyasztásmérőt is, amelynek sorozatgyártása jövőre kezdődik meg.

pénteken a külkereskedelmi vállalatok képviselői számára rendez találkozót az intézet szentendrén, hogy bemutassa azokat az új technológiákat, amelyek külföldön is értékesíthetők. /mti/

gál/fe/st/gw hgy

16.36 131083 1003

--

sb0076 4 130 mtib2018

életmentő kitüntetés szolnokon

1983. október 13. - életmentő emlékéremmel tüntették ki csütörtökön szolnokon, a megyei tanács székházában kasza andrás jászberényi lakost, aki augusztus 19-én a késő esti órákban jászberényben kimentette a zagyva folyóból makkai andrás nyugdíjast. a minisztertanács által adományozott kitüntetést barta lászló, a megyei tanács elnöke nyújtotta át az életmentőnek. /mti/

laz/kné/st/gw hgy

16.39 131083 0437

cs

--

sb0077 4 150 mtib2019

a takarékosági kormányprogramok végrehajtása /2. rész/

az igények kielégítéséhez rendelkezésre álló szűk források megkövetelik, hogy a hatékonyabb felhasználás érdekében további gazdaságszervező intézkedésekre kerüljön sor. ezek célja elsősorban az, hogy javuljon az energiahordozók kitermelésének gazdaságossága, technikai, műszaki színvonala. az olajfelhasználás csökkentése érdekében további fogyasztóknak kell áttérniük a földgáz, a szén, a geotermikus energia, illetve a mező- és erdőgazdasági hulladékok felhasználására. az energiaracionalizálási program keretében szükséges - főként a helyi források igénybevételével - új településeket és új fogyasztókat bekapcsolni a földgáz-hálózatba. a minisztertanács egyetértett azzal, hogy az energiagazdálkodási program megvalósítása során az energiahordozók cseréje mellett az eddigieknél több olyan beruházás megvalósítására van szükség, amelyek fajlagos, illetve abszolút energiamegtakarítást eredményeznek. ehhez fokozott mértékben kellene támaszkodni a már jól működő területi energiaipari bizottságok által felvetett javaslatokra.

biztatóak a népgazdaság anyagfelhasználásának mintegy 20 százalékat átfogó anyaggazdálkodási és technológia-korszerűsítési program eddigi, kezdeti eredményei is. kedvező, hogy az utóbbi időben erőteljesebbé vált az anyagtakarékosságra irányuló törekvés, aminek eredményeként 0.7 százalékkal csökkent az anyagfelhasználás, s a megtakarítás értéke 3.5 milliárd forint. az ágazati minisztériumok és az országos hatáskörű szervek az anyagfelhasználás javítása és a technológia korszerűsítése érdekében megfelelően látják el a program által előírt irányító-szervező feladatokat. néhány tényező azonban gondot okoz a program megvalósításában. az esetek nagy részében nem alakult ki a gyártó és a felhasználó vállalatok közös érdekeltsége, ez akadályozza egyebek közt például az alumínium-célötvözetek alkalmazásának elterjedését, vagy a nyomdai papírok tömegének csökkentését. esetenként a nem megfelelő árarányok is közrejátszanak abban, hogy egyes termékek - például a cement, több kohászati cikk - választéka nem igazodik a felhasználási célokhoz. az ésszerűbb anyagfelhasználás lehetőségeinek megteremtéséhez nem mindig elegendők a vállalatok saját beruházási keretei, s akadályozó tényező az is, hogy a műszaki- és tervezőintézetek nem eléggé érdekeltek a technológiák, gépek, építőipari létesítmények tervezése során a korszerű, takarékos megoldásokban.

/folyt. köv./ os/mi/ig
16.41 131083 2480

--

sb0078 4 150 mtib2020

svájci elektronikai berendezések bemutatója

1983. október 13. - a magyar elektronikai egyesület rendezésében a svájci tettex és Landis und gyr cégek csütörtökön a Hilton szállóban előadássorozattal egybekötött bemutatót tartottak a legkorszerűbb elektronikai műszereknek az erősáramu technológiában történő alkalmazásáról. a pénteken is folytatódó rendezvény célja, hogy alkalmat adjon a villamosenergiával foglalkozó hazai vállalatok szakembereinek a legújabb technikai megoldások közvetlen megismerésére. a bemutatón elsősorban az elektromos mérőműszerekkel és az elektromos energiaellátó berendezések ellenőrzésével kapcsolatos fejlesztések eredményeit ismertetik. ilyen például az elektronikus fogyasztásmérő, amely a mért értéket továbbítja is egy információs központba, feleslegessé téve ezzel a helyszíni leolvasást. egy másik újdonság, az ugynevezett hangfrekvenciás körvezérlésű berendezés, lehetővé teszi központi helyről kiadott elektromos impulzusokkal a különböző elektromos rendszerek /háztartási készülékek, közvilágítási berendezések/ ki-bekapcsolását. /mti/

fgy/pá/sa sl hgy
16.45 131083 1109

--

sb0079 4 160 mtib2021

fotókiállítás bulgária építészetéről

1983. október 13. - a mai bolgár építőművészetet bemutató fotókiállítás nyílt csütörtökön budapesten a bolgár kulturális és tájékoztató központban.

az elmúlt 34 év eredményeit láttató tárlat izelítőt nyújt az évezredes hagyományokon alapuló bolgár építőművészet fejlődéséről, arról, hogy az épületek hogyan váltak a bolgár táj szerves alkotóelemeivé. új lakótelepi épületeket, kulturális intézményeket, ipari üzemeket, tengerparti üdülőtelepeket, kórházakat éppúgy bemutatnak, mint a műemléki restaurálási munkákat, vagy a monumentális emlékműveket.

a mintegy 60 fotót felvonultató tárlat - amelyet Lázár Antal ybl-dijas építész, a magyar építőművészek szövetségének főtitkára nyitott meg - egy hónapig látható. /mti/

ri/pá/sa bc hgy
16.47 131083 0799

d

--

sb0080 4 160 mtib2022

kiállítás sopronban

1983. október 13. - csütörtökön a soproni képcsarnokban megnyílt cora erzsébet festőművész kiállítása. a sopronban született, most budapesten élő művész ezuttal 35 olajképét tárta közönség elé. a többségük csendélet. a kiállítás október 27-ig tekinthető meg. /mti/

cser/sza/sa kz hgy
16.50 131083 0320

--

sb0081 4 150 mtib2023

a takarékosági kormányprogramok végrehajtása /3. rész/

gondot okoz, hogy a különféle pályázatokon díjat nyert és hasznosításra javasolt megoldások csak lassan és késve terjednek el. a minisztertanács éppen ezért egyetértett azzal, hogy továbbra is feladat a vállalati és tervezői érdekeltség megteremtése, az ösztönző árarányok kialakítása, a differenciáltabb árak alkalmazása, a műszaki normák további korszerűsítése.

megfelelően halad a melléktermék- és hulladékhasznosítási program megvalósítása is - állapította meg ugyancsak a gazdasági bizottság előterjesztése alapján a minisztertanács. növekedett a begyűjtött hulladékok mennyisége, a feldolgozó kapacitás bővítésére pedig 8.4 milliárd forintot költséggel 113 beruházás kezdődött meg. a tervidőszak első két évében 43 fejlesztést valósítottak meg, 1.7 milliárd forint költséggel. a méh tröszt-nél például évi 70 ezer tonna vashulladék feldolgozására, a termelészövetkezetekben évi 490 ezer gumiabroncs újrafutóztatására alkalmas üzemet létesítettek, a pamutfonóipari vállalat miskolci gyárában pedig hulladékfonoda kezdte meg működését. az idén meggyorsult a beruházások megvalósításának üteme, az év végéig 36 fejlesztés befejezése várható. ezek eredményeként az idén több mint 8 milliárd forint értékű másodnyersanyag kerül vissza a termelésbe, ami azt is jelenti, hogy a hasznosított hulladékok mennyisége 29 százalékkal haladja meg az 1980. évit. néhány tervezett beruházás ugyanakkor gazdasági megfontolásokból elmarad. kedvező viszont, hogy a fejlesztésekre egyre jellemzőbb a gyors kivitelezés és megtérülés. ahhoz, hogy még jobb eredményeket lehessen elérni a hulladékok és melléktermékek feldolgozásában, szükséges a lakossági begyűjtés fokozása is. a méh tröszt eddig több mint 100 átvevőhelyet adott át szerződéses üzemeltetésre, s az új formák működésének tapasztalatai általában kedvezőek. ugyancsak sikeresek a hazafias népfront és a

cs

tsz-ek által szervezett begyűjtési akciók. a minisztertanács továbbra is fontosnak tarja a begyűjtő-hálózat bővítését és szervezeti korszerűsítését, valamint azt hogy a vállalatok az eddigieknél szélesebb körben adják át egymásnak hulladékhasznosítási-feldolgozási tapasztalataikat.

a gazdaságos anyagfelhasználás és technológia-korszerűsítés programjához a minisztertanács határozatának megfelelően a központi statisztikai hivatal információs rendszert alakított ki, amely alkalmas a program végrehajtásának ellenőrzésére, eredményeinek mérésére. a minisztertanács elfogadta az erről szóló beszámolót is. /mti/

os/ka/mi/ig sl sn
16.51 131083 2564

--

sb0082 4 130 mtib2024 /felhasználható: 18 órától!/

új magyar nagykövet portugáliában

1983. október 13. - losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke és péter jános, az országgyűlés alelnöke fogadta bobvos györgyöt, hazánknak a portugál köztársaságba akreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

mi/ig bc hgy
16.59 131083 0383

cs

--

sb0083 4 160 mtib2025 /felhasználható 19 órától!/
 operabemutató debrecenben

1983. október 13. - mascagni parasztsület és leoncavallo bajazzók című művét mutatta be csütörtökön este a debreceni csokonai színház operatársulata. a két operát, amelyet külön-külön már többször is műsorra tűztek, debrecenben ezúttal kertész gyula erkel-díjas rendező állította színpadra. az előadáson közreműködő debreceni mív filharmonikus zenekart és a színház kibővített énekkarát szabó lászló vezényelte. a díszleteket meghívott vendégként forray gábor, a jelmezeket greguss ildikó tervezte. a parasztsület főbb szerepeit mohos éva és vadas kiss lászló, a bajazzókét vadas kiss lászló, pelle erzsébet, kertész tamás és martin jános alakítja. /mti/

tár/éva/sa kz hgy
 16.59 131083 0726

-. -

sb0084 4 150 mtib2026

tanácskozás a növényvédőszer- és intermedier-gyártásról

1983. október 13. - a növényvédőszer- és intermedier-kutatás és gyártás kérdéseivel foglalkozó országos konferencia kezdődött csütörtökön balatonalmádiban. az ipari üzemek és kutató intézetek szakembereinek ezen a kétnapos eszmecserején elsősorban azt elemzik, hogy ebben az ágazatban miként valósul meg az innováció, vagyis a kutatás-gyártás és kereskedelem összehangolt egysége, és milyen tényezők gyengítik az egyes láncszemek eredményeit, vagy a köztük lévő kapcsolatot. a témakör tárgyalása során felhívták a figyelmet arra, hogy a magyar kutatás a világ tudományos eredményeinek alig egy százalékát adja. nyilvánvaló, hogy nem mondhatunk le a többi 99 százalékról sem. a külföldi eredményeket azonban nem mechanikus másolással kell itthon alkalmazni, hanem meg kell teremteni a fogadás feltételeit.

az intermedierek, vagyis a közbenső termékek gyártásának alakulásával kapcsolatban rámutattak többek között, hogy az ezek iránti igény ebben az évtizedben várhatóan háromszorosára nő. a gyártásra fel kell készülni, hiszen a jelenlegi intermedier-felhasználásnak is csupán 30 százaléka származik hazai forrásból, a

as

többi import. kifogásolták, hogy az intermedier-kutatások eredményei lassan hasznosulnak, gátat vetnek ennek a vegyipari gépgyártás hiányosságai, és az is, hogy a vállalatok még nem érdekeltek eléggé az import helyettesítésében. /mti/

bév/né/kz/gw hgy

17.02 131083 1449

-. -

sb0085 1 130 mtib2027 /embargó feloldásig!/
 k ö z l e m é n y

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
 1983. október 12-i üléséről /1. rész/

1983. október 13. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1983. október 12-én kádár jános elvtárs elnökletével ülést tartott. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a központi ellenőrző bizottság elnöke és titkára, a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének tagjai, a minisztertanács tagjai, az országos főhatóságok és a központi sajtó vezetői.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta:

- szürös mátyás elvtársnak, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az időszereü nemzetközi kérdésekről adott tájékoztatót;

- németh károly elvtársnak, a politikai bizottság tagjának, a központi bizottság titkárának előterjesztésében a szakszervezeti munka fejlesztésével, a párt feladataival foglalkozó állásfoglalás-tervezetet;

/folyt. köv./ kö
 17.07 131083 1130

as

-. -

sb0086 1 130 mtib2028 /embargó: feloldásig!/
 közlemény ... /2. rész/

- korom Mihály elvtársnak, a politikai bizottság tagjának, a központi bizottság titkárának előterjesztésében a járások megszüntetésére, a helyi párt-, állami és társadalmi irányítás fejlesztésére vonatkozó javaslatot;

- havasi Ferenc elvtársnak, a politikai bizottság tagjának, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az időszerű gazdasági kérdésekről szóló tájékoztatót.

1.

a központi bizottság áttekintette a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit, a párt- és az állami szervezetek a legutóbbi ülés óta végzett külpolitikai tevékenységét.

1./ a központi bizottság megállapította, hogy a nemzetközi légkör tovább romlott. az imperializmus szélsőséges köreinek törekvései, a katonai erőfölény megteremtésére irányuló lépései, a különböző helyi konfliktusokba történő beavatkozási kísérletei súlyos veszélyeket jelentenek a világ békéjére. fokozódott a szovjetunió, a szocialista országok, a haladó erők elleni propagandakampány. az imperialista körök minden lehetséges eszközzel el akarják fogadtatni fegyverkezési terveiket. az egyes államok, államcsoportok együttműködését a világgazdaság tartós problémái is nehezítik.

ebben a helyzetben elengedhetetlen a világ sorsáért felelősséget érző kormányok és politikai tényezők megfontolt magatartása a nemzetközi kérdésekben. az európai országok népei, az egész emberiség abban érdekelt, hogy ne telepítsenek nukleáris fegyvereket azokba az országokba, ahol jelenleg nincsenek, és csökkentsék számukat ott, ahol vannak.

/folyt. köv./ kö
 17.08 131083 1590

as

--

sb0087 1 130 mtib2030 /embargó: feloldásig!/
 közlemény /3. rész/

országunk, népünk is érdekelt abban, hogy a történelmileg kialakult katonai erőegyensúly fennmaradjon, kölcsönösen elfogadható megállapodás szülessék a szovjet-amerikai fegyverkorlátozási tárgyalásokon, különösen a közepes hatótávolságu nukleáris eszközökről genfben folytatott megbeszéléseken.

a központi bizottság úgy véli, hogy még mindig van lehetőség a megállapodásra, az új amerikai rakéták európai telepítésének elkerülésére. ehhez megfelelő alapot adnak a szovjetunió ismert jelentős kezdeményezései, a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének januári prágai ülésén, valamint a hét szocialista ország párt- és állami vezetőinek júniusi moszkvai találkozásán elfogadott javaslatok. mindezek az ésszerű kompromisszum érdekében messzemenően figyelembe veszik minden érintett fél jogos biztonsági érdekeit.

a szocialista országok a feszültebbé vált nemzetközi helyzetben is folytatják konstruktív békepolitikájukat, ez nyilvánult meg a szocialista országok kommunista és munkáspártjai nemzetközi és ideológiai kérdésekkel foglalkozó központi bizottsági titkárainak szeptemberi moszkvai találkozásán is. e tanácskozás is szorgalmazta a különböző politikai és társadalmi erők együttes fellépését a népek békéjének és biztonságának megszilárdításáért.

/folyt. köv./ kö
 17.09 131083 1324

--

sb0088 1 130 mtib2032 /embargó: feloldásig!/
 közlemény ... /4. rész/

2./ pártunk, kormányunk nemzetközi tevékenységével állhatatosan azon munkálkodik, hogy tovább erősödjék a szocialista országok egysége és együttműködése, aminek a jelenlegi világpolitikai helyzetben növekvő jelentősége van.

a magyar-szovjet kapcsolatok kiemelkedően fontos eseménye volt párt- és kormányküldöttségünk júliusi látogatása a szovjetunióban. a központi bizottság nagyra értékelte a szívélyes, elvtársi légkörben, a kölcsönös megértés szellemében folytatott legfelsőbb szintű tárgyalásoknak, kádár János és Jurij Andropov elvtárs megbeszéléseinek eredményeit. a tárgyalásokon a szocialista

as

Építőmunka alapkérdéseiben, kétoldalu kapcsolataink erősítésében, a nemzetközi helyzet megítélésében teljes volt a nézetazonosság. a látogatás újabb lendületet adott testvéri barátságunk elmélyítésének, internacionalista együttműködésünk fejlesztésének.

a magyar-csehszlovák barátság erősítését jól szolgálta Lázár György elvtársnak, a minisztertanács elnökének prágai látogatása. megbeszélései Gustáv Husák és Lubomír Strougal elvtárral, valamint más csehszlovák vezetőkkel, hozzájárultak a két ország közötti gazdasági, kulturális és idegenforgalmi együttműködés fejlesztéséhez.

a szocialista kuba iránti szolidaritásunkat fejezte ki a magyar párt- és kormányküldöttség részvétele a kubai forradalom 30. évfordulójának ünnepségein. a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának 35. évfordulóján küldöttségünk kinyilvánította, hogy támogatjuk a koreai nép harcát hazája békés újraegyesítéséért.

/folyt. köv./ kö
17.09 131083 1584

--

sb0089 1 130 mtib2033 /embargó: feloldásig!/
közlemény ... /5. rész/

internationalista kapcsolataink, elvtársi együttműködésünk további elmélyítéséhez hasznosan járultak hozzá a szovjetunió kommunista pártjának, a lengyel egyesült munkáspártjának és a jugoszláv kommunisták szövetségének vezető képviselőivel létrejött találkozók.

3./ a központi bizottság meglelégedéssel fogadta a madridi találkozó eredményes befejezését. az 1975. évi helsinki záróokmányban foglalt elvek és ajánlások megerősítése arról tanuskodik, hogy a nemzetközi tárgyalásokon az egyenlőség alapján és az érdekek kölcsönös figyelembevételével lehetséges minden résztvevő számára elfogadható megállapodást elérni. a magyar népköztársaság a madridi záróokmányban foglalt valamennyi ajánlás megvalósítására törekszik. kiemelkedően fontos az a megállapodás, hogy 1984 januárjában stockholmban összehívják az európai bizalom- és biztonságerősítő intézkedésekkel, a leszereléssel foglalkozó konferenciát. hazánk számára megtisztelő, hogy 1985 októberében budapest ad otthont a kulturális fórumnak.

as

4./ a magyar népköztársaság továbbra is a békés egymás mellett élés elvei alapján fejleszti kapcsolatait a más társadalmi rendszerű országokkal.

kádár János elvtárs finnországi látogatása, Mauno Koivisto köztársasági elnökkel, Kalevi Sorsa miniszterelnökkel és más finn államférfiakkal folytatott tárgyalásai tovább mélyítették népeink hagyományosan jó viszonyát, elősegítették országaink egyre sokrétűbb kapcsolatainak fejlesztését, hozzájárultak a béke és az európai együttműködés ügyéhez.

/folyt. köv./ kö
17.10 131083 1560

--

sb0090 1 130 mtib2034 /embargó: feloldásig!/
közlemény ... /6. rész/

a béke, a nemzetközi együttműködés szolgálatában vett részt Losonczy Pál elvtárs, az elnöki tanács elnöke az el nem kötelezett országok mozgalma soros elnökének, Indira Gandhi asszonynak a kezdeményezésére New Yorkban összehívott állam- és kormányfői találkozón, és kapcsolódott be az ENSZ-közgyűlés 38. ülészakájának munkájába.

Államközi kapcsolataink fontos eseménye volt George Bushnak, az amerikai egyesült államok elnökének magyarországi és hazánk külügyminiszterének egyesült államokbeli hivatalos látogatása. e találkozón a felek értékelték országaink rendezett viszonyát, és támogatták a kölcsönösen előnyös kétoldalu kapcsolatok fenntartását és fejlesztését.

a magyar népköztársaság a békés egymás mellett élés elvei alapján kész együttműködni minden országgal, amely tiszteletben tartja mai valóságát, társadalmi berendezkedését, szuverenitását, tudomásul veszi szövetségesi elkötelezettségét. ugyanakkor visszautasít minden olyan próbálkozást, amely éket akar verni hazánk és szövetségesei közé.

Pierre Mauroy francia miniszterelnök hivatalos magyarországi látogatása, a vele folytatott megbeszélések hasznosan járultak hozzá államközi kapcsolataink áttekintéséhez, gazdasági, kereskedelmi és kulturális együttműködésünk további lehetőségeinek feltárásához, valamint a nemzetközi élet fő kérdéseit érintő konstruktív véleménycseréhez.

/folyt. köv./ kö
17.11 131083 1424

as

--

sb0091 1 130 mtib2035 /embargó: feloldásig!/
közlemény ... /7. rész/

a központi bizottság legutóbbi ülése óta a tárgyalások sorozatát bonyolítottuk le számos más ország képviselőivel. külön figyelmet fordítottunk a fejlődő országokkal fennálló kapcsolatainkra. fontos és hasznos megbeszélést folytattunk a hazánkba látogató u san yu burmai államfővel és maurice bishoppal, grenada miniszterelnökével.

5./ az internacionalista szolidaritást és együttműködést, egymás helyzetének, tevékenységének kölcsönös jobb megismerését, a közös küzdelemben való összefogásunk további erősítését mozdították elő a bolíviai, a ciprusi, a görög, az izraeli, az olasz, az osztrák, a portugál, a san marinoi és a spanyol kommunista párt vezetőivel folytatott megbeszélések.

a magyar szocialista munkáspárt a nemzetközi munkásosztály közös érdekeinek, az enyhülés, a leszerelés ügyének előmozdítása céljából a kapcsolatok bővítésére törekszik a szocialista, szociáldemokrata pártokkal. ezt szolgálták a belga flamand szocialista párt, a finn szociáldemokrata párt, valamint a német szociáldemokrata párt magas szintű képviselőivel folytatott megbeszélések.

/folyt. köv./ kö
17.11 131083 1138

--

sb0092 4 160 mtib2031

donáth gyula grafikai kiállítása szolnokon

1983. október 13. - donáth gyula grafikusművész kiállítása nyílt meg csütörtökön szolnokon, a damjanich muzeum közművelődési termében. az alkotó szolnoki városképeit, közel félszáz színes linómetszetét és rajzát mutatja be a tárlaton. /mti/

laz/kné/gw hgy

17.12 131083 0316

as

--

sb0093 4 160 mtib2036 /felhasználható: 19.30-tól!/
japán szimfonikusok debrecenben

1983. október 13. - a budapesti bemutatkozás után csütörtökön a debreceni arany bika szálló bartók-termében lépett közönség elé a tokiói zeneakadémia hazánkban vendégszereplő szimfonikus zenekara. a nagy sikerű koncert első részében japán zenei műveket tolmácsolt a 126 tagú zenekar. bemutatta michio miyagi a tenger tavasszal című művét és kiyoshige koyama favágódal című alkotását. a naohiro iwai hangszerelésében előadott népdalokat ősi japán hangszereken szólaltatták meg a zenészek. a koncert második felében ravel g-dur zongoraversenye hangzott fel takashi hironaka közreműködésével, befejezésül pedig dvorák viii. szimfóniája. /mti/

tár/éva/sa kz hgy
17.13 131083 0706

--

sb0094 4 160 mtib2037 /felhasználható 19 órától!/
kinai ének- és táncgyűttes miskolcon

1983. október 13. - a szecsuani ének- és táncgyűttes csütörtökön miskolcon lépett fel. az ötven tagú kínai folklór-együttes egész estét betöltő műsort adott a vasas művelődési központ színháztermében. /mti/

bas/tné/sa st hgy
17.31 131083 0280

as

--

sb0095 4 160 mtib2038 /felhasználható: 19.30-kor!/
 a vi. előadóművész-fesztivál gálaestje a pesti vigadóban

1983. október 13. - a vi. előadóművész-fesztivál gálaestjének első részét tartották meg csütörtökön a pesti vigadóban. az esten farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese mondott bevezetőt, majd átadta az ez évi előadóművészi díjakat. a fővárosi tanács mensáros lászlónak, a művelődési minisztérium palotai erzsinek, a magyar rádió sütő irénnek, míg a színházművészeti szövetség - életművéért, posthumus - ascher oszkárnak ítélte az idei díját. ezt követően kállai ferenc, a színházművészeti szövetség elnöke mondott ünnepi köszöntőt.

a vi. előadóművész-fesztivált a művelődési minisztérium, a magyar színházművészeti szövetség, a magyar rádió és a radnóti miklós színpad rendezte meg még áprilisban, a költészet hete eseménysorozatában. a kulturális seregszemle legfontosabb célja volt, hogy képet adjon előadóművészetünk jelenlegi helyzetéről és a figyelmet új, fiatal tehetségekre irányítsa. a résztvevők között feltűnően sok volt a huszonéves művész, akik vidéki színházaknál már jelentős feladatokat oldottak meg sikerrel. a rendezvénysorozat központi gondolata babits mihály és juhász gyula születésének centenáriuma volt.

a gálaesten bánffy györgy, császár angéla, csernus marianna, dévai nagy kamilla, hámosi ildikó, havas judit, jancsó sarolta, kállai ferenc, p. nagy gabi, pálfy margit, sütő irén, szentpál mónika és tihanyi péter tolmácsolta többek között ady endre, arany jános, babits mihály, juhász gyula, nagy lászló, weöres sándor, vas istván műveit.

a gálaest második részét pénteken szentesen rendezik meg avar istván, bálint andrás, benkő péter, berek kati, borsányi irén, böhm edit, hegedüs d. géza, horváth ferenc, molnár piroska, oszter sándor, valamint muszty bea és dobai andrás közreműködésével. /mti/

t/cs/ig ár hgy
 17.31 131083 1852

as

--

sb0096 4 180 mtib2039 /közönségszolgálat/
 időjárásjelentés

1983. október 13. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

ősziesen meleg idő

várható időjárás az ország területén péntek estig:

általában kevés felhő várható, csapadék nem lesz. a köd valószínűleg már délelőtt mindenütt feloszlik. a déli, délnyugati szél sokfelé élénk, a dunántúlon időnként erős lesz.

a hőmérséklet csúcserőke általában 20, néhány tartósabban ködös helyen 15 fok körül várható. /mti/

sa hgy

17.52 131083 0547

--

sb0097 4 130 mtib2041 /felhasználható 20.15-től!/
 űrhajósok a kisz központi művészegyüttesnél

1983. október 13. - a nemzetközi asztronautikai kongresszuson résztvevő űrhajósok egy csoportja csütörtökön este a kisz központi művészegyüttes székházába látogatott. az űrhajósok - akik megtekintették a művészegyüttes tiszteletükre adott műsorát - ez alkalommal találkoztak fejti györggyel, a kisz kb első titkárával és a kisz kb titkárságának tagjaival. /mti/

sr/mi/sa hgy
 18.10 131083 0434

ab

--

sb0098 4 130 mtib2042

milan veres kitüntetése

1983. október 13. - az elnöki tanács milan veresnek, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövetének a magyar-jugoszláv kapcsolatok fejlesztésében kifejtett tevékenysége elismeréseként a magyar népköztársaság zászlórendjét adományozta. a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke adta át. /mti/

k/mi/sa bc hgy
18.11 131083 0381

--

sb0099 4 150 mtib2043

a mátra-bükki intéző bizottság ülése

1983. október 13. - a mályi-nyéki üdülőterület idegenforgalmi helyzetét és a fejlesztés feladatait vitatta meg csütörtökön, mezőkövesden tartott ülésén a mátra-bükki intéző bizottság. a kavicsbányászat során kialakult nagy kiterjedésű mályi-nyéki tőrendszert, mint a többi között hangsúlyozták, utolérte a balatont is veszélyeztető betegség, az algásodás. a csatornázatlan területekről beszivárgó szennyvíz is erősen veszélyezteti a tavak vizének tisztaságát. az intéző bizottság ülésén javaslatot fogadtak el a tavak környezetvédelmét szolgáló részletes rendezési terv, továbbá a vízminőség megóvását szolgáló rendszabályok kidolgozására. /mti/

tre/sa kz hgy
18.23 131083 0711

--

sb0100 4 160 mtib2048

palóczy-émlékünnepség miskolcon

1983. október 13. - palóczy Lászlóra emlékeztek születésének 200. évfordulója alkalmából csütörtökön miskolcon. a borsod megyei tanács székházának dísztermében rendezett ünnepségen porkoláb albert, a megyei tanács elnökhelyettese méltatta a reformkor e jelentős szereplőjének - miskolc szülöttének - munkásságát.

az ünnepi megemlékezés során a miskolci temetőben megkoszorúzták palóczy László sírjénél, a II. Rákóczi Ferenc könyvtárban pedig emlékkiállítás nyílt palóczy László irataiból, leveleiből és személyi tárgyaiból. /mti/

László
kör/tné/kz/gw hgy

18.35 131083 0599

--

sb0101 4 130 mtib2049

rehabilitációs vándorgyűlés harkányban

1983. október 13. - harkányban csütörtökön megnyílt a magyar rehabilitációs társaság háromnapos vándorgyűlése. a tanácskozáson a maradandó egészségkárosodást szenvedett emberek rehabilitációjával kapcsolatos kérdéseken kívül napirendre tűzték a mozgáskorlátozottak közlekedésével kapcsolatos gondokat is.

a vándorgyűlés a hagyományokhoz híven a helyi rehabilitáció helyzetéről szóló előadásokkal kezdődött, amelyek most a baranya megyei szociális gondoskodás eredményeivel ismertették meg a háromszáz résztvevőt. a megyei szakemberek többek között hangsúlyozták, hogy az országosan is kimagasló rehabilitációs tevékenység alapja a széles körű társadalmi összefogás. hazánkban a munkaképes korú lakosság minden huszadik tagja csökkent munkaképességű, s baranyában az arány növekedését tapasztalták. az utóbbi években számottevően javultak a róluk való gondoskodás feltételei baranyában. megalakították a mozgássérültek megyei egyesületét, amelynek ma már nyolcszáz tagja van, szociális foglalkoztatást hoztak létre pécsen, és hasonlókat terveznek a közeljövőben a többi városban is. a megyeszékhelyen egészségügyi és kulturális központot alakítottak ki a mozgáskorlátozottak számára, s a városban az otthoni különleges mozgásigénynek megfelelően átalakított tanácsi lakásokat utaltak ki a rászorulóknak. az általuk készített ajándéktárgyak értékesítésére a közelmúltban pécsen külön

Cs

ajándékboltot nyitottak. a vándorgyűlésen rámutattak: az egészségügyi szakemberek csak kezdeményezői, illetve részesei lehetnek a rehabilitációs folyamatnak, amely - a baranyai példa szerint is - az emberek megértő támogatását igényli az otthontól a munkahelyig, a szűkebb környezettől a nagy szervezetekig.

a fő cél - a hasznos, kenyérkereső foglalkoztatás - eléréséhez a munkáltatók és a rehabilitációban közreműködők közös teherviselésére, a vállalatok nyereségérdekeltségének bizonyos feloldására is szükség lesz a jövőben. /mti/

kász/bné/kz/gw hgy

18.36 131083 1997

--

sb0102 1 130 mtib2050 /embargó: feloldásig!/
közlemény ... /8. rész/

ii.

a központi bizottság, figyelembe véve szocialista építőmunkánk követelményeit és a szakszervezetek növekvő társadalmi szerepét, áttekintette a párt feladatait a szakszervezeti tevékenység fejlesztésében.

a tapasztalatok igazolják, hogy a magyar szocialista munkáspárt társadalmi fejlődésünk igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével helyesen alakította ki a szakszervezetekkel kapcsolatos álláspontját és feladatait.

1./ hazánkban a szakszervezetek a munkásosztály, a bérből és fizetésből élő dolgozók legátfogóbb tömegszervezetei. az évszázados múlt és a nemzetközi szakszervezeti mozgalom legjobb hagyományait folytatva szocialista viszonyaink között is eredményesen betöltik hivatásukat. elkötelezettek a munkáshatalom iránt, részt vesznek a szocialista építés programjának kidolgozásában és valóra váltásában.

a magyar szakszervezetek a párt eszmei, politikai útmutatásait követve önállóan tevékenykednek és látják el saját feladataikat. hozzájárulnak rendszerünk politikai és gazdasági alapjainak erősítéséhez; tagságuk érdekképviseléséhez és érdekvédelméhez

as

törvényekben biztosított széles körű jogokkal rendelkeznek; sokoldalú nevelőmunkát folytatnak. szocialista társadalmunk fontos intézményei, jelentős szerepük van a dolgozó osztályok, rétegek szövetségének, a szocialista nemzeti egységnek a megteremtésében és erősítésében.

/folyt. köv./ kö
18.45 131083 1450

--

sb0103 1 130 mtib2051 /embargó: feloldásig!/
közlemény ... /9. rész/

a központi bizottság elismerését fejezi ki a magyar szakszervezeteknek, tisztségviselőiknek, a több mint félmillió aktivistának önzetlen, lelkiismeretes munkájáért.

2./ a központi bizottság megerősítette a párt szakszervezeti politikájának elveit. ugyanakkor szükségesnek tartja a szakszervezetekben dolgozó kommunisták munkájának és a szakszervezeti gyakorlatnak a továbbfejlesztését.

gazdaságirányítási rendszerünk növeli a helyi szervek önállóságát és felelősségét. ez a szakszervezetek számára is nagyobb lehetőségeket biztosít, és különösen az üzemekben, a munkahelyeken igényli tevékenységük továbbfejlesztését.

a helyzet és a feladatok azt követelik, hogy a szakszervezetek a termelés és a gazdálkodás eredményességét előmozdító tevékenységüket jobban hozzáigazítsák a változó feltételekhez. a társadalom, a kollektívák érdeke, hogy a szakszervezetek mozgalmi eszközeikkel, a dolgozók kezdeményezéseinek felkarolásával erőteljesebben támogassák a hatékonyabb termelést, a jobb gazdálkodást. a szakszervezetek segítsék elő, hogy szorosabb összhang jöjjön létre a gazdálkodás követelményei és a munkamozgalmak, a szocialista munkaverseny és brigádmozgalom céljai, vállalásai között.

/folyt. köv./ kö
18.46 131083 1263

as

--

sb0104 1 130 mtib2052 /embargó: feloldásig!/
közlemény ... /10. rész/

a szakszervezetek erősítsék tovább érdekképviseleti és érdekvédelmi tevékenységüket. vegyék jobban figyelembe az egyes társadalmi rétegek, szakmák, foglalkozási ágak eltérő, sajátos érdekeit. saját kereteiken belül biztosítsanak nagyobb teret a csoportérdekek jobb kifejeződésének és egyeztetésének.

az ország lehetőségeit és a tagság reális igényeit szem előtt tartva dolgozzák ki javaslataikat az életszínvonal-politika tennivalóinak sorolására, a szociálpolitika és a bérpolitika alakítására. fordítsanak nagyobb gondot az ifjúsági érdekvédelemre, a nyugdíjasok és a nagycsaládosok helyzetére. az egyes vállalatok, üzemek kollektívái élet- és munkakörülményeinek alakításában is gondosan mérlegelni kell a helyi adottságokat és lehetőségeket.

a szocialista demokrácia elmélyítésében növekszik a szakszervezetek szerepe. fejlesszék a demokratikus fórumokat, s javítsák működésüket. az eddiginél jobban informálják a dolgozókat, igényeljük és vegyék figyelembe észrevételeiket, javaslataikat.

a központi bizottság helyesli, hogy a szakszervezetek belső életük demokratizmusának erősítésére, munkájuk mozgalmi jellegének fejlesztésére, nevelőtevékenységük javítására töreksszenek. egyetért azzal, hogy a szakszervezeti feladatok ellátása épüljön jobban a tagság öntevékeny társadalmi munkájára, és válják szorosabbá a választott testületek és a tagság kapcsolata.

/folyt. köv./ kö
18.53 131083 1439

--

sb0105 1 130 mtib2053 /embargó: feloldásig!/
közlemény ... /11. rész/

3./ hazánkban a jelentősebb döntések előkészítésében, az országos és a helyi tervek kialakításában biztosítva van a szakszervezetek részvétele. az állami, gazdasági szervek és a szakszervezetek a szocialista rendszer erősítése érdekében valamennyi szinten együttműködnek.

a szakszervezetek országos tanácsa és a minisztertanács folytassa azt a gyakorlatot, hogy rendszeresen áttekinti és megvitatja a legfontosabb közös, időszerű feladatokat. kívánatos,

as

hogy szorosabbá és tervszerűbbé válják az iparági, területi szakszervezeti szervek és a minisztériumok, főhatóságok, valamint a tanácsok együttműködése is. nem kevésbé fontos, hogy az együttműködés hatékony legyen a vállalati gazdasági vezetés és a szakszervezetek helyi szervei között.

4./ a párt az állami és a társadalmi szervek önállóságának tiszteletben tartásával gyakorolja vezető szerepét társadalmunkban. a pártmunka minden szintjén érvényesíteni kell azt az elvet és gyakorlatot, hogy a párt a szakszervezetek tevékenységét elvi-politikai eszközökkel, az ott dolgozó kommunisták révén befolyásolja és irányítja. ez politikai orientálást jelent, és következetes, magas színvonalu meggyőző munkát igényel. a pártnak gondoskodnia kell arról, hogy a szakszervezetek önálló tevékenységének politikai feltételei mindenütt meglgyenek, a szakszervezetek megfelelően éljenek törvényes jogaikkal.

a központi bizottság a szakszervezeti munka fejlesztésével, a párt feladataival foglalkozó állásfoglalását teljes terjedelmében nyilvánosságra hozza.

/folyt. köv./ kö
18.54 131083 1578

--

sb0106 4 150 mtib2054

nemzetközi asztronautikai kongresszus ... /4. rész/

a kongresszus délutáni ülésén a. van gaver, a francia országos űrkutatási központ és h. pfeffer, az európai űrkutatási hivatal képviselője tartott előadást a nyugat-európai űrkutatási együttműködésről, az ariane-programról. elmondották, hogy a programban a fő fejlesztői munkát a francia országos űrkutatási központ végzi, az űrhajók tesztelésében több nyugat-európai állam is részt vesz. az első ariane-rakétát 1979-ben lőtték fel, a másodikat 1980 májusában, ez utóbbi kísérlet azonban sikertelennek bizonyult. a kudarc a programot egy évre vetette vissza, a következő startra 1981. június 19-én került sor, amikor is két mesterséges holdat állítottak pályára a rakétával. elmondották, hogy egy hét múlva indítják utnak a következő ariane-rakétát, 1984 tavaszán pedig egy európai távközlési holddal felszerelt űrhajót bocsátanak fel. az ariane típusu rakéták harmadik változatán dolgoznak, amelynek a kipróbálását az év végére befejezik. emellett olyan megoldások kidolgozásához láttak hozzá, amelyek lehetővé tennék a rakéta különböző fokozatainak visszatérését a földre, hogy azokat újra

as

felhasználhassák. ez ugyanis csökkentené a kilövés és a műholdak pályára állításának költségeit. emellett léteznek további ariane variációs tervek is, köztük olyan rakéták, mely francia űrrepülőgépet szállítana. ennek gyakorlati alkalmazására azonban legkorábban csak a 90-es években kerülhet sor. /mti/

pf/pá/sa sl hgy
19.14 131083 1479

--

sb0107 1 130 mtib2055 /embargó: feloldásig!/
Közlemény .../12. rész/

iii.

a központi bizottság megtárgyalta és elfogadta a járások megszüntetésére tett javaslatot, és állást foglalt a helyi párt-, állami és társadalmi irányítás továbbfejlesztésének kérdéseiben.

1./ a központi bizottság megállapította, hogy a járások mint közigazgatási egységek hosszú időn át fontos szerepet töltek be az ország politikai, gazdasági, társadalmi, közigazgatási rendjében. a járási párt-, állami és társadalmi szervek eredményes munkát végeztek. a társadalmi, gazdasági fejlődés azonban funkcióikat túlhaladta. egyidejűleg növekedett a városok és a községek önállósága, javult a helyi szervek munkája, képesek a jelenleginél nagyobb feladatok ellátására.

a központi bizottság ezért egyetért azzal, hogy a járások mint közigazgatási egységek 1984. január 1-vel megszűnjenek. köszönetét és elismerését fejezi ki a járási testületek tagjainak, vezetőinek és dolgozóinak társadalmilag fontos munkájukért. tevékenységükre a pártmunkában, a tanácsi és más munkaterületeken a jövőben is számít.

2./ a járási hivatalok hatáskörének nagyobbik része a községi tanácsokhoz kerül. biztosítani kell, hogy az állampolgárok ügyeit elsősorban lakóhelyükön intézzék. az irányítás szempontjából a községi tanácsok - a városokhoz hasonlóan - közvetlenül a megyékhez fognak tartozni. mivel ennek feltételei még nincsenek meg mindenütt, ezért a községi tanácsok egy részénél az irányítást, a hatósági jogkörök gyakorlását egy időszakon át a megye az erre kijelölt városok és nagyközségek közreműködésével biztosítja.

/folyt. köv./ kö
20.00 131083 1615

--

sb0108 1 130 mtib2056 /embargó: feloldásig!/
Közlemény .../13. rész/

3./ növelni kell a helyi választott testületek szerepét, emelni a párt- és az igazgatási szervek munkájának színvonalát, javítani az állami tevékenység nyilvánosságát, társadalmi ellenőrzését.

a városi és községi tanácsok önállóságának gazdasági téren is mind jobban ki kell teljesednie. erősíteni kell önállóságuk gazdasági megalapozottságát, érdekeltységüket és felelősségüket az anyagi eszközök gyarapításában és hatékony felhasználásában.

elő kell segíteni a helyi tanácsok, a gazdálkodó egységek és a lakosság közös érdekeltségen alapuló együttműködését a települések fejlesztésében. növekedjék a lakossági fórumok szerepe a helyi gondok megvitatásában és a megoldási módok meghatározásában, a végrehajtás ellenőrzésében.

4./ a bíróságok, az ügyészségek, a rendőrség, a népi ellenőrzés és más állami szervek felépítése - a sajátosságok szerint - igazodjék a közigazgatás változásaihoz.

5./ a központi bizottság úgy döntött, hogy a helyi állami irányítás és közigazgatás továbbfejlesztésével egy időben megszünteti a járási pártbizottságokat. funkcióikat és hatáskörüket a városi és az erre kijelölt nagyközségi pártbizottságokra ruházza. a városi jogu nagyközségi pártbizottságok közvetlenül a megyei pártbizottságok irányítása alá kerülnek.

a központi bizottság ajánlja a tömegszervezeteknek és a tömegmozgalmaknak, hogy területi szerveiket - sajátosságaiknak megfelelően - igazítsák a közigazgatásnak, a párt szervezeti felépítésének változásaihoz.

/folyt. köv./ kö
20.01 131083 1547

as

--

sb0109 1 130 mtib2057 /embargó: feloldásig!/
 közlemény ... /14. rész/

iv.

a központi bizottság tudomásul vette az időszerű gazdasági kérdésekről, az elmúlt háromnegyed év gazdálkodásának fő tapasztalatairól szóló tájékoztatót. áttekintette az aszálykárok mérséklésére tett intézkedéseket és az ezzel kapcsolatos további teendőket.

a központi bizottság tájékoztatást kapott az 1984. évi népgazdasági terv és állami költségvetés előkészítéséről, valamint a gazdaságirányítási rendszer fejlesztésével foglalkozó munkálatokról.

a központi bizottság nagyra értékelve a jelentős erőfeszítésekkel elért gazdasági eredményeket, számba véve az egyes területeken tapasztalható elmaradásokat és nehézségeket, hangsúlyozta, hogy az idei terv teljesítéséhez fokozott erőfeszítésekre van szükség. /mti/ kö
 20.23 131083 0797

--

sb0110 1 130 mtib2058

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. október 13. - az mszmp kb üléséről szóló közlemény embargóját az alábbi javításokkal f e l o l d j u k :

a közlemény 4. részére:

az utolsó bekezdés 2. sorában a szöveg helyesen:

... részvétele a kubai forradalom k e z d e t e 30.

évfordulójának ...

a közlemény 5. részére:

a 3./ 9. sorában helyesen:

as

... januárjában s t o c k h o l m b a összehívják ...

a közlemény 6. részére:

az 1. bek. 4. sorában helyesen:

... kezdeményezésére n e w y o r k b a összehívott ...

/mti/ sa hgy
 20.35 131083 0741

--

sb0111 4 180 mtib2061

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. október 13.

- sb0001 a falugyűlések, mint közeleti fórumok /1. rész/
- sb0002 a falugyűlések, mint közeleti fórumok /2. rész/
- sb0003 miniszteri válasz a képviselőnek
- sb0004 korszerűsödő ékszíjgyártás
- sb0005 radiátor-vásárlás előjegyzéssel
- sb0006 közlekedési helyzetkép /1. rész/
- sb0007 közlekedési helyzetkép /2. rész/
- sb0008 nyári egyetemek 1984-ben /1. rész/
- sb0009 nyári egyetemek 1984-ben /2. rész/
- sb0010 virágok kerestetnek közterek, utcák díszítésére
- sb0011 új gyógykozmetikum, a reuma zselé
- sb0012 sztereó autórádió, tv-teletext
- sb0013 barkasból lakóautó
- sb0014 vizsgálják a mikroprocesszoros szőlőprés
- sb0015 egymillió gyümölcsfaoltvány
- sb0016 ujszerű gödöllői kiállítások
- sb0017 somogyi kenyérujdonságok
- sb0018 konténer-rakodótér
- sb0019 bükki fa exportra
- sb0020 energiatakarékosság a borsodi tsz-ekben
- sb0021 zsófi butor székesfehérvárról
- sb0022 társadalmi összefogással bővült az iskola
- sb0023 dr. várkonyi péter szófiába utazott
- sb0024 kárpáti ferenc hazaérkezett Lengyelországból
- sb0025 közlemény hajójáratról
- sb0026 a borsod megyei nebuló ülése
- sb0027 szabványosítási világnap

as

sb0028 játék- és bábkiállítás a csehszlovák kultúra házában
 sb0029 kiállítás a prágai városi könyvtárról
 sb0030 javaslat a közoktatás fejlesztésére /1. rész/
 sb0031 javaslat a közoktatás fejlesztésére /2. rész/
 sb0032 javaslat a közoktatás fejlesztésére /3. rész/
 sb0033 nemzetközi asztronautikai kongresszus /1. rész/
 sb0034 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0035 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0036 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0037 a környező országok időjárása
 sb0038 elkészült az új lencsehegyi ... /1. rész/
 sb0039 a pécsi balett budapesten
 sb0040 fogadás a jndk nemzeti ünnepén
 /folyt. köv./ er/sa
 20.59 131083 1757

--

sb0112 4 180 mtib2062

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 „István a király”
 sb0042 déry gabriella köszöntése
 sb0043 bemutató a gyermekszínházban
 sb0044 üdvözlő távirat /jndk/
 sb0045 halálos balesetek
 sb0046 magánkereskedelem síófokon
 sb0047 sajtótájékoztató a világélelmészeti napról
 sb0048 országos gázipari ... /1. rész/
 sb0049 amatőrfilm-fesztivál győrött
 sb0050 országos gázipari ... /2. rész/
 sb0051 kishajózási közlemény
 sb0052 táplálkozástudományi ...
 sb0053 ezüst györgy festőművész tárlata
 sb0054 büntetés garázdaságért
 sb0055 alkoholizmus elleni bizottság
 sb0056 befejeződtek a magyar-ndk barátsági napok
 sb0057 czinke ferenc grafikusművész kiállítása
 sb0058 kitüntetés /fehér miklós/
 sb0059 orvometeorológiai tájékoztató
 sb0060 ünnepségek sárospatakon
 sb0061 ülést tartott a minisztertanács
 sb0062 piaci előrejelzés
 sb0063 nemzetközi asztronautikai kongresszus /2. rész/
 sb0064 üzemfenntartási konferencia pécsen
 sb0065 az ndk tanácsának ülése /1. rész/
 sb0066 az ndk tanácsának ülése /2. rész/

as

sb0067 nemzetközi asztronautikai kongresszus /3. rész/
 sb0068 a főinform jelenti
 sb0069 őszi megyei könyvhetek
 sb0070 hódmezővásárhelyi művészek tárlata tiszafüreden
 sb0071 meserevű a corvinban
 sb0072 új bélyegek
 sb0073 programok a csepel művek munkásotthonában
 sb0074 a takarékosági kormányprogramok végrehajtása /1./
 sb0075 építőipari bemutató szentendrén
 sb0076 életmentő kitüntetések szolnokon
 sb0077 a takarékosági kormányprogramok végrehajtása /2./
 sb0078 közlemény /1. rész/
 sb0079 közlemény /2. rész/
 sb0080 közlemény /3. rész/
 /folyt. köv./ sa
 21.00 131083 1570

--

sb0113 4 180 mtib2063

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 közlemény /4. rész/
 sb0082 közlemény /5. rész/
 sb0083 közlemény /6. rész/
 sb0084 közlemény /7. rész/
 sb0085 svájci elektronikai berendezések
 sb0086 fotókiállítás bulgária építészetéről
 sb0087 kiállítás sopronban
 sb0088 a takarékosági kormányprogram ... /3. rész/
 sb0089 új magyar nagykövet
 sb0090 operabemutató debrecenben
 sb0091 tanácskozás a növényvédőszer ...
 sb0092 donáth gyula grafikai kiállítása
 sb0093 japán szimfonikusok
 sb0094 kínai ének- és táncgyűttes
 sb0095 a vi. előadóművész-fesztivál
 sb0096 időjárásjelentés
 sb0097 űrhajósok a kisz központi művészegyüttesnél
 sb0098 milan veres kitüntetések
 sb0099 a mátra-bükki intéző bizottság ...
 sb0100 palóczy-émlékünnepség miskolcon
 sb0101 rehabilitációs vándorgyűlés
 sb0102 közlemény /8. rész/
 sb0103 közlemény /9. rész/
 sb0104 közlemény /10. rész/
 sb0105 közlemény /11. rész/

as

bel

- 80 -

1983.10.13.

sb0106 nemzetközi asztronautikai ... /4. rész/
sb0107 közlemény /12. rész/
sb0108 közlemény /13. rész/
sb0109 közlemény /14. rész/
sb0110 szerkesztőségek figyelmébe!
sb0111 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0112 tartalomjegyzék /2. rész/
sb0113 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: fehér péter, izzák erika, sebestyén tibor,
halasi györgy

- v é g e -

/mti/ sa 131083 1396
21.00

ds

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. október 14.

bel

p é n t e k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

káposztásmegyer - kísérleti lakónegyed /1. rész/

1983. október 14. - káposztásmegyernek, a főváros ujonnan épülő lakónegyedének a tervezői nagyobb szabadságot élveznek a városkép, a házak kialakításában, mint bármelyik eddigi nagyobb telepszerű építkezésnél. a fővárosi tanács beruházási osztálya a részletes előírások helyett csak a legfontosabb építéspolitikai célkitűzéseket - az adott területen belül hol épüljenek a házak, hol legyen a városrész központja, merre alakítsanak ki zöld területeket, milyen legyen a közlekedés rendje - határozta meg. ezzel lehetővé vált, hogy a mérnökök az egymás mellett, mögött elhelyezett sorházak helyett azok különféle elrendezésével, a magas és az alacsonyabb épületek váltakozásával, eltérő homlokzatok kialakításával megtörjék a lakótelepek egyhanguságát. emellett a több mint egy évtizedig tartó építkezés folyamatos tervezése során a szakemberek figyelembe vehetik az időközben változó igényeket, a házgyárak jövőbeni lehetőségeit, alkalmazhatják az építészet új irányzatait, s nem utolsósorban a pénzügyi lehetőségek alakulásával is számolhatnak.

az építkezés megkezdése óta eltelt rövid időszak tapasztalatai kezdvezők - állapították meg az építésügyi és városfejlesztési minisztérium tervtanácsának ülésén. a több minisztérium és főhatóság képviselőiből álló tervtanács nyomon kíséri az új lakónegyed születését, javaslataival segíti az építők munkáját, illetve követelményeket is támaszt velük szemben. a 300 hektáros, közel 80 ezer lakosu városrész építésének első szakaszában 6 ezer lakást adnak át, várhatóan 1988-ig. az építkezés első szakaszának terveiben már